

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Liberec 2009

RADKA RADOVNICKÁ

Katedra: Pedagogiky a psychologie

Studijní program: Vychovatelství

Studijní obor Pedagogika volného času
(kombinace):

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE

THE SCHOOL EDUCATION PROGRAM INSTITUTIONS FOR CHILDREN AND YOUTH

Bakalářská práce: 08–FP–KPP– 42

Autor:
Radka Radovnická

Podpis:

Adresa:
Moučná 1297
290 01, Poděbrady

Vedoucí práce: Mgr. Slažanský Tibor, Ph.D.

Konzultant: Mgr. Eva Píšová

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
63	6	0	3	18	15

V Liberci dne: 6. 5. 2009

TU v Liberci, FAKULTA PEDAGOGICKÁ

461 17 LIBEREC 1, Studetská 2 Tel.: 048/535 2515 Fax: 048/535 2332

Katedra: Pedagogika a psychologie

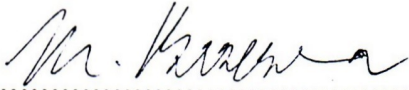
ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(pro bakalářský studijní program)

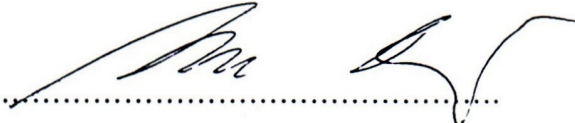
pro (kandidát) Radka Radovnická
adresa: Moučná 1297, Poděbrady, PSČ 2900 01
obor (kombinace): Pedagogika volného času
Název BP: Školní vzdělávací program DDM
Název BP v angličtině: The School Education Program DDM
(Institutions for Children and Youth)
Vedoucí práce: Mgr. Slažanský Tibor, Ph.D.
Konzultant: Mgr. Eva Pišová
Termín odevzdání: květen 2009

Pozn. Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování DP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne 19/3/08

.....

děkan

.....

vedoucí katedry

Převzal (kandidát): Radomír RADKA RADOVNICKÁ'

Datum: 19. 3. 2009

Podpis: Radomír Radovnická'

Cíl:

Komparativní analýza nabídky vybraných DDM ve Středočeském kraji.

Analýza procesu tvorby školních vzdělávacích programů ve vybraných DDM ve Středočeském kraji.

Návrh náplně školního vzdělávacího programu DDM a doporučení k jeho sestavení.

Předpoklady:

Prostudování a analýza odborné literatury k tématu

Prostudování odborné literatury k výzkumným metodám

Sběr a analýza informací z praxe

Stanovení hypotéz vlastního výzkumu

Výběr metod výzkumného šetření

Vyvozování premis

Pravidelné konzultace s vedoucím práce

Metody:

Obsahová analýza textových materiálů

Strukturovaný rozhovor

Literatura:

BELZ, H.; SIEGRIST, M.: *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*. Portál, Praha 2001.

ISBN 80-7178-479-6

DISMAN, M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha : Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

HENDL, J.: *Kvalitativní výzkum : základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2005. 407 s. ISBN 80-7367-040-2.

MACEK, M.; HEŘMANOVÁ, J.; BĚLECKÝ, Z.: *Metodika pro podporu tvorby školního vzdělávacího programu ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání*. Praha : Národní institut dětí a mládeže, 2007. 98 s. ISBN 978-80-86784-03-8.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v aktuálním znění.

Vyhláška MŠMT ČR č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 6. 5. 2009

Radka Radovnická

*Ráda bych touto cestou poděkovala
vedoucímu mé práce Mgr. Tiborovi Slažanskému, Ph.D.
za čas, který mi při konzultacích věnoval, a za jeho cenné připomínky.
Moje poděkování patří také všem zaměstnancům domů dětí a mládeže, se kterými jsem
v rámci své práce komunikovala a získávala od nich potřebné informace.*

Anotace

Bakalářská práce se zabývá domy dětí a mládeže a jejich školními vzdělávacími programy.

Teoretická část popisuje prostředí a činnost domů dětí a mládeže, dále rozvádí vzdělávací programy pro tato zařízení, a to především jejich adresnost a obsah.

Cílem práce bylo navrhnout náplň školního vzdělávacího programu a doporučení k jeho sestavení pro Dům dětí a mládeže Symfonie Poděbrady. Tomuto kroku předcházela analýza nabídky volnočasových činností a otázek týkajících se tvorby školních vzdělávacích programů ve vybraných domech dětí a mládeže ve Středočeském kraji. Pomocí SWOT analýzy a dotazníků pro vedoucí kroužků byl zjišťován současný stav v DDM Symfonie. Všechny tyto kroky přispěly k naplnění cíle práce.

klíčová slova: vzdělávání, školní vzdělávací program, dům dětí a mládeže, pedagogický pracovník, kroužek

Annotation

This bachelor thesis deals with children and youth centres and with their educational programs.

The first part of the thesis describes the environment and activities of these centres. It also explains in detail their educational programs, especially their aims, targets and contents.

The aim of this thesis is to suggest contents of a school educational program and produce recommendations for its actual completion for Children and youth centre Symfonie in Poděbrady. This step had been preceded by an analysis of the leisure time activities offer. Furthermore, other issues connected with creating school educational programs were considered in the analysis. Current condition of the situation was studied by means of SWOT analysis and also by means of questionnaires for activity and group instructors. All these steps contributed to the fulfilment of the aim of this thesis.

Key words: education, school educational program, children and youth centre, educator,
bee

Annotation

Bakkalararbeit befasst sich mit den Kinder-und Jugendhäusern und mit ihren Schulausbildungsprogrammen. Der teoretische Teil beschreibt die Umgebung und Aktivitäten der Kinder-und Jugendhäuser. Weiter gibt es hier Ausbildungsprogramme für diese Einrichtungen, vor allem ihre Zielen und ihr Inhalt.

Das Arbeitsziel war der Vorschlag des Schulausbildungsprogramminhaltes und Empfehlung zu seiner Zusammenstellung für das Kinder-und Jugendhaus Symfonie in Poděbrady.

Diesem Schritt ist die Analyse verhergegangen, die des Freizeitaktivitätangebotes und der Schulausbildungsprogrammgestaltung in ausgewählten Kinder-und Jugendhäusern in Mittelböhmischen Bezirk betroffen hat. Mit der Hilfe SWOT-Analyse und Fragenbögen für die Zirkelleiter wurde gegenwärtiger Stand in dem Kinder-und Jugendhaus Symfonie festgestellt. Alle diese Schritte haben zu der Anfüllung des Arbeitsziels beigetragen.

Schlüsselwörter: Ausbildung, Schulausbildungsprogramm, Kinder-und Jugendhaus,
pädagogischer Arbeiter, Zirkel

Seznam použitých zkratek a symbolů

ČR	–	Česká republika
DDM	–	Dům dětí a mládeže
MŠMT	–	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
SVČ	–	středisko volného času
ŠVP	–	Školní vzdělávací program
ZŠ	–	Základní škola

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Domy dětí a mládeže.....	13
2.1	Hlavní činnosti	13
2.2	Pracovníci	15
2.3	Pedagogické zásady pro činnost v zařízeních volného času.....	17
3	Školní vzdělávací program.....	19
3.1	Adresnost.....	20
3.2	Obsah.....	20
3.2.1	Identifikační údaje.....	20
3.2.2	Charakteristika zařízení.....	21
3.2.3	Konkrétní cíle vzdělávání.....	21
3.2.4	Délka a časový plán vzdělávání.....	22
3.2.5	Formy vzdělávání.....	23
3.2.6	Obsah vzdělávání.....	23
3.2.7	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	23
3.2.8	Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání..	24
3.2.9	Popis materiálních podmínek.....	24
3.2.10	Popis personálních podmínek.....	24
3.2.11	Popis ekonomických podmínek.....	25
3.2.12	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	25
4	Průzkum vybraných DDM.....	26
4.1	Cíl praktické části.....	26
4.2	Popis výběrového vzorku.....	26
4.3	Průběh průzkumu.....	26
4.4	Použité metody.....	27
4.5	Obsahová analýza internetových stránek.....	27
4.6	Strukturované rozhovory s řediteli DDM.....	29
4.7	SWOT analýza DDM Symfonie Poděbrady.....	40
4.8	Dotazník pro vedoucí kroužků DDM Symfonie Poděbrady.....	41
4.8.1	Výtvarné kroužky.....	42
4.8.2	Pohybové kroužky.....	45

4.8.3	Přírodovědné kroužky.....	48
4.8.4	Hudební kroužky.....	50
4.8.5	Jazykové kroužky.....	52
4.8.6	Počítačové kroužky.....	54
4.8.7	Ostatní kroužky.....	55
5	Návrh náplně ŠVP a doporučení k jeho sestavení pro DDM Symfonie	
	Poděbrady.....	59
6	Závěr.....	61
7	Seznam pramenů.....	62

Přílohy:

- Příloha č. 1: DDM ve Středočeském kraji
- Příloha č. 2: Činnost DDM Čáslav
- Příloha č. 3: Činnost DDM Kolín
- Příloha č. 4: Činnost DDM Dominik v Kutné Hoře
- Příloha č. 5: Činnost DDM Na Výstavišti v Mladé Boleslavi
- Příloha č. 6: Činnost DDM Nymburk
- Příloha č. 7: Činnost DDM Symfonie v Poděbradech
- Příloha č. 8: Otázky k tvorbě ŠVP
- Příloha č. 9: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Čáslav
- Příloha č. 10: Strukturovaný rozhovor s ředitelem DDM Kolín
- Příloha č. 11: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Dominik v Kutné Hoře
- Příloha č. 12: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Na Výstavišti v Mladé Boleslavi
- Příloha č. 13: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Nymburk
- Příloha č. 14: SWOT analýza v DDM Symfonie v Poděbradech
- Příloha č. 15: Dotazník pro vedoucí kroužků

1 Úvod

Na výchově se podílí zejména rodina, škola, různá zařízení pro výchovu mimo vyučování a jiné společenské vlivy. Na všechny typy vzdělávání jsou kladeny čím dál tím vyšší nároky, tento trend se nevyhnul ani oblasti volnočasové. Jednou z institucí, kde především děti a mládež mohou trávit volný čas je Dům dětí a mládeže (dále jen DDM).

Teoretická část bakalářské práce přibližuje prostředí a činnost Domů dětí a mládeže, jež jsou dle školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb.) školskými zařízeními. Dle tohoto zákona se vzdělávání v jednotlivé škole a školském zařízení uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP). Práce vychází z dostupných odborných publikací souvisejících s danou tematikou.

Cílem práce je navrhnout náplň ŠVP a doporučení k jeho sestavení pro DDM Symfonie v Poděbradech. Pro dosažení tohoto cíle byla provedena analýza vybraných DDM ve Středočeském kraji, která zahrnuje průzkum internetových stránek, tedy toho jak se zařízení prezentuje veřejnosti, a dále strukturovaný rozhovor s řediteli DDM. Při rozhovoru jsou kladeny předem připravené otázky týkající se procesu tvorby ŠVP na konkrétním pracovišti. Dalším krokem je vyhodnocení SWOT analýzy a vypracování a vyhodnocení dotazníků rozdaných vedoucím kroužků v DDM Symfonie v Poděbradech. Informace získané vyhodnocením SWOT analýzy a dotazníků poslouží především zmíněnému domu dětí a mládeže pro tvorbu ŠVP.

Autorka v DDM vykonává svou praxi, a proto se rozhodla zaměřit práci právě na tuto tematiku. Její práce má pomoci zmíněnému volnočasovému zařízení při tvorbě ŠVP.

2 Domy dětí a mládeže

Domy dětí a mládeže jsou zřizovány (dle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání) jako jedna z možných forem středisek pro volný čas dětí a mládeže. DDM jsou zpravidla právní subjekty a řídí se vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Střediska pro volný čas dětí a mládeže jsou zařazována do sítě škol a školských zařízení. Na základě tohoto zařazení vyplývá nárok na státní příspěvek na činnost. Zřizovateli mohou být školský úřad, obec, církev, soukromý nebo jiný subjekt. DDM jsou zařízení s širokou zájmovou působností. Jejich služby (stejně jako ostatních zařízení zájmového vzdělávání) mohou jako účastníci využívat děti, žáci, studenti, pedagogové, rodiče s dětmi a další zájemci. (Hájek, 2008)

2.1 Hlavní činnosti

Střediska volného času se zabývají především těmito činnostmi, které jim byly vyhláškou o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb. stanoveny jako hlavní:

Pravidelná zájmová činnost – činnost organizovaná v zájmových útvarech, což je obecné pojmenování zahrnující zpravidla některá z těchto označení: kroužek, soubor, klub, oddíl, kurz. Je určena účastníkům přihlášeným k pravidelné docházce. (Hájek, 2008) Macek (2002) uvádí popis jednotlivých forem pravidelné zájmové činnosti takto:

- kroužek – menší zájmový útvar, jehož činnost směřuje zpravidla na vnitřní obohacení členů, zaměřuje se na vnitřní život útvaru (výtvarný, modelářský, počítačový),
- soubor – označuje zájmový útvar, jehož činnost směřuje zpravidla k veřejné produkci výsledků činnosti, zpravidla má závažnější strukturu a mívá více členů než kroužek (pěvecký, divadelní, taneční),
- klub – zájmový útvar s volnější organizační strukturou, s možnou převažující receptivní činností členů,
- oddíl – užívá se výjimečně, zpravidla u tělovýchovných nebo turistických útvarů, pojem označuje, že útvar je součástí většího organizačního celku, ve struktuře DDM má charakter kroužku,
- kurz – útvar s vymezenou délkou trvání, je zpravidla kratší než jeden rok a činnost směřuje k osvojení určitého množství vědomostí či dovedností (kurz vaření, kurz

výtvarných technik), je možné organizovat řadu kurzů v průběhu roku, které na sebe tématicky navazují, tento způsob umožňuje průběžné přijímání nových členů.

Zájmová činnost příležitostná (Hájek, 2008) – zahrnuje nabídku organizovaných příležitostných nebo cyklických akcí výchovně vzdělávacího nebo rekreačního charakteru. Je organizována nebo přímo řízena pedagogem a je časově vymezena. Je možné sem zahrnout místní soutěže, výlety, divadelní představení, cykly přednášek nebo například příměstské tábory. K těmto aktivitám se vede přiměřená pedagogická dokumentace, její forma však není vymezena.

Nabídka otevřených spontánních aktivit (Hájek, 2008) – průběžná nabídka činností, které jsou pedagogicky a organizačně ovlivňovány pedagogy nepřímo. Nabídka je využívána individuálně nebo skupinami účastníků neorganizovaně dle jejich aktuálního zájmu. (např. otevřená hřiště, čítárny, herny apod.) Spontánní činnosti nemají pevně stanovený začátek a konec, jsou vymezeny pouze provozem zařízení. Aktivity jsou přístupné všem zájemcům. Pracovník při těchto činnostech zajišťuje především bezpečnost tam, kde je to nutné, vystupuje jako rádce, konzultant či činnost motivuje. Možná je i nabídka aktivit pro talentované děti a mládež s vyhraněnými zájmy. Zařízení může takovému dětem nabízet zpřístupněné laboratoře, ateliéry, chovatelská pracoviště, počítačové či jiné pracovny, kde účastníci rozvíjí projevený talent pod vedením odborníka mimo pravidelnou zájmovou činnost.

Organizace soutěží a přehlídek vyhlašovaných nebo spoluvyhlašovaných MŠMT ČR (Hájek, 2008) – SVČ z pověření svého zřizovatele nebo orgánu státní správy v resortu školství organizují základní kola nebo kola vyhlašovaná příslušným školským úřadem či z pověření MŠMT a po dohodě se zřizovatelem soutěžní kola nebo přehlídky vyšší (regionální, celostátní). SVČ zajišťuje přípravu, propagaci, zabezpečení vlastního průběhu a vyhodnocení soutěže. Zaměstnanci SVČ se svými spolupracovníky zabezpečují příslušná kola jak organizačně, tak i odborně. O těchto činnostech se pořizuje záznam do Výkazu o činnosti, jako o činnosti příležitostné.

Táborová činnost (Hájek, 2008) – organizovaná činnost s dětmi, mládeží i s rodiči a dětmi, provozovaná v době dlouhodobého volna (letní, jarní prázdniny). Tábor probíhá mimo sídlo SVČ. Může mít rekreační poslání, nebo formu odborného soustředění, které završuje práci zájmového útvaru. Dle typů je možno tábory dělit na pobytové, putovní nebo hvězdnicové.

Osvětová činnost (Hájek, 2008) – SVC mohou poskytovat odbornou pomoc ostatním subjektům pečujícím o volný čas dětí a mládeže a to jak z resortu školství, tak občanským sdružením pracujících s dětmi a mládeží a sdružením dětí a mládeže. Pomoc poskytují dle svých personálních a prostorových podmínek formou seminářů, školení, přednášek, kurzů, vydáváním metodických materiálů apod. Mohou také poskytovat informace k prevenci sociálně patologických jevů.

Individuální práce s účastníky vedoucí k rozvoji nadání (Hájek, 2008) – zahrnuje především vytváření speciálních zájmových útvarů pro talentované jedince, individuální práce s dětmi mimo zájmové útvary, zadávání a řešení tematických úkolů, individuální či skupinové konzultace pro práce Středoškolské odborné činnosti, odborná soustředění či specializovanou nabídku spontánních aktivit.

2.2 Pracovníci

Podle § 7 odst. (7) školského zákona vzdělání ve školách a školských zařízeních zajišťují pedagogičtí pracovníci. Předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání a kariérní systém upravuje zákon o pedagogických pracovnících a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.

Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání, je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školského zařízení, nebo zaměstnancem státu nebo ředitelem školského zařízení. Přímou pedagogickou činnost vykonává například: vychovatel, pedagog volného času, trenér nebo vedoucí pedagogický pracovník.

Z výše uvedeného vyplývá, že pedagogický pracovník musí být v pracovně právním vztahu k právnické osobě vykonávající činnost školského zařízení. Z toho plyne, že „dobrovolníci“, jejichž vztah k právnické osobě vykonávající činnost školského zařízení je občansko právní, pedagogickými pracovníky být nemohou, nemohou tedy realizovat zájmové vzdělávání. Nic ale nebrání „dobrovolníkům“, aby pedagogickým pracovníkům při realizaci zájmového vzdělávání pomáhali. (Macek, 2007)

Podle Macka (2002) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvádí následující profil pedagogického pracovníka střediska pro volný čas dětí a mládeže:

- Má manažerské schopnosti, je organizačně zdatný a komunikativní. Sleduje současné trendy volnočasových aktivit.
- Umí připravit a zorganizovat nabídku různých zájmových aktivit pro volný čas pro různé věkové skupiny.
- Zná metodiku vedení zájmových aktivit pro volný čas pro různé věkové skupiny.
- Zná metodiku vedení zájmových činností a umí ji tvořivě aplikovat.
- Je kreativní a pro své záměry dokáže získat široký okruh spolupracovníků – externistů, kterým zajišťuje servisní pedagogické služby pro jejich odbornou činnost v zařízení.
- Je vybaven ekonomickými znalostmi a dokáže pro své záměry připravit ekonomickou rozvahu a provedené akce ekonomicky vyhodnotit.
- Zná a umí aplikovat pedagogické zásady výchovy mimo vyučování a psychologické zásady volnočasových aktivit.
- Má právní vědomí.
- Zvládá public relations.

Jiný pramen (Hájek, 2008) uvádí, že dobrý vedoucí by měl být vybaven specifickými vlastnostmi a dovednostmi. Základem je kladný vztah k dětem posílený zanícením pro danou zájmovou činnost a podpořený znalostí metodiky jejího vedení. Vedoucí zájmové činnosti by měl umět připravit a zorganizovat různé zájmové činnosti pro vedené účastníky (schopnost animace). Je ideální, když je vedoucí v zájmové činnosti aktivní a dosahuje dobrých výsledků, je kreativní a vnáší do činnosti nové prvky a nebojí se využívat módní trendy. Je komunikativní, umí si s účastníky popovídat nejen o zájmových aktivitách, ale také o jejich problémech, navozuje ve skupině atmosféru vzájemné důvěry a pochopení a samozřejmě má odpovídající dávku empatie. Vedoucí by měl mít na paměti, že při zájmové činnosti se nejedná jen o samotnou zájmovou činnost, ale také o vytváření sociálních kontaktů a navazování příznivé komunikativní atmosféry. V neposlední řadě musí být vedoucí prokazatelně poučen o bezpečnosti práce s dětmi.

Pedagogičtí pracovníci DDM jsou zařazeni do kategorie vychovatel. Minimální míra jejich výchovné povinnosti je stanovena vedením nejméně dvou zájmových útvarů v průměrné délce nejméně 6 hodin týdně, ředitel má potom povinnost vést minimálně jeden zájmový útvar v průměrné délce nejméně 2 hodiny týdně. Pedagogičtí pracovníci dále zajišťují přímou výchovnou činnost při příležitostných akcích či táborech. Na činnosti DDM se dále podílejí externí a dobrovolní pedagogové, s nimiž DDM uzavírá dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která je tvořena z interních pedagogů, externistů, zástupců rodičů a dalších, (Pávková, 2002). Uvedené požadavky jsou v souladu s nařízením vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.

2.3 Pedagogické zásady pro činnost v zařízeních volného času

Zásady pedagogického působení ve SVČ jsou odvozeny od obecných pedagogických zásad (přiměřenosti, názornosti a aktivity, cílevědomosti a plánovitosti, poslušnosti, kladné motivace, uspokojování maxima potřeb), mají však i některá další specifika. Z charakteru institucionálního ovlivňování volného času výchovy mimo vyučování vyplývají specifické požadavky, podle jejichž respektování lze posuzovat kvalitu výchovného působení – vedení zájmové činnosti.

Požadavek *pedagogického ovlivňování volného času* lze chápat jako nutnost citlivého pedagogického vedení dětí k účelnému využívání volného času. Každému dítěti má být dána příležitost k naplňování volného času. Toto právo je zakotveno v Úmluvě o právech dítěte. Kromě naplňování volného času, SVČ také k němu vychovávají. Seznamují děti s různorodou smysluplnou náplní volného času, která jim má přinášet uspokojení, seberealizaci a kompenzaci. Na základě poznání různých aktivit si pak děti vytvářejí základy pozdějších návyků na využívání volného času. Nabídka využívá i nové zájmové oblasti, neměla by se vyhnout ani módním trendům, avšak musí volit činnosti, které jsou pro rozvoj osobnosti přínosem.

Požadavek *dobrovolnosti* je pro práci s dětmi ve volném čase podstatný. Volný čas ve zjednodušené podobě můžeme chápat jako oblast svobodné volby jedince. Znamená to tedy, že dítě se činnosti účastní dobrovolně, zvláště u mladších věkových skupin je toto poněkud relativní. Pedagog vytváří podmínky a navozuje činnost tak, aby děti nabízený

program přijímaly dobrovolně. To předpokládá znalost a respektování potřeb a přání dětí a schopnost účinné motivace. Pedagogové sledují trendy v naplňování volného času u jednotlivých věkových kategorií a nabízejí své programy potencionálním zájemcům.

Požadavek **aktivity** předpokládá vedení dětí k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti, tedy na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. Podmínkou je podporování iniciativy, nápaditosti, kreativity a samostatnosti včetně uplatňování samosprávných prvků.

Požadavek **seberealizace** znamená takovou strukturu činnosti, aby každý jednatel mohl uplatnit své specifické vlohy a schopnosti a být tak v některé oblasti lidských činností úspěšný. V aktivitách volného času může najít uplatnění i dítě, které je méně úspěšné ve škole. U volnočasových aktivit je důležitější než výsledky samotný proces činnosti. Z toho vyplývá, že děti nemusíme srovnávat, ale můžeme oceňovat jejich snahu a výsledek s ohledem na možnosti a předpoklady daného dítěte. Prožitek úspěchu je významný pro zdravý duševní vývoj člověka.

Požadavek **odpočinkového a rekreačního zaměření** upřednostňuje zařazování takových činností, které přispívají k odstraňování únavy, regeneraci duševní a fyzické síly, vhodným způsobem kompenzují činnosti při vyučování.

Požadavek **zajímavosti a zájmovosti** zdůrazňuje význam zájmových činností, které tvoří nejdůležitější součást obsahu činností volného času a přispívají k rozvoji osobnosti dítěte. Tento požadavek obsahuje také požadavek pestrosti a přitažlivosti, který se týká obsahu, metod i forem práce a jejich střídání. Uspokojování, podněcování, rozvoj a kultivace zájmů je jedním z podstatných úkolů činnosti zařízení. Předpokládá i vyváženost mezi organizovanými a spontánními činnostmi, respektování individuálních zájmů a potřeb dětí.

Požadavek **jednoty a specifčnosti vyučování a výchovy mimo vyučování** vymezuje společné plnění výchovného cíle, rozvoje osobnosti dítěte. V době mimo vyučování je tohoto cíle dosahováno specifickými prostředky. Princip obsahuje i požadavek spolupráce pedagogů a předpokládá možnost vzájemného doplňování těchto dvou oblastí výchovy. (Macek, 2002)

Uvedené pedagogické zásady je třeba respektovat při vytváření ŠVP.

3 Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program je závazný pedagogický dokument, dle kterého se uskutečňuje vzdělávání v každé škole a školském zařízení. Tento povinný a závazný dokument je dán školským zákonem (č. 561/2004 Sb.) Pro každý obor vzdělání v základním a středním vzdělávání a pro předškolní, základní umělecké a jazykové vzdělávání vydává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR rámcový vzdělávací program. Jednotlivé školy poté rozpracovávají program podle daných zásad do svých ŠVP. Pro školská zařízení, pro která není a nebude stanoven ministerstvem rámcový vzdělávací program (např. školní družina, školní klub, dům dětí a mládeže, domov mládeže), vydává jejich ředitel vlastní program a zveřejní jej na veřejně přístupném místě. (Hájek, 2008)

Jak uvádí Metodika pro podporu tvorby ŠVP ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (Macek, 2007), žádný obecně platný předpis nestanoví ani závaznou strukturu, ani členění ani rozsah školního vzdělávacího programu školského zařízení. Vše je ponecháno pravomoci ředitele, který školní vzdělávací program vydává. Podmínkou je, aby ŠVP stanovil konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, označení dokladu o ukončeném vzdělání, pokud bude tento doklad vydáván. Dále aby stanovil popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v konkrétním školském zařízení uskutečňuje. Ředitel školského zařízení je povinen ŠVP zveřejnit na veřejně přístupném místě ve školském zařízení tak, aby do něj každý mohl nahlížet a pořizovat si z něj opisy, výpisy nebo může obdržet kopii za cenu v místě obvyklou.

ŠVP umožňuje výrazně profilovat školské zařízení podle zájmů a potřeb a současně navazovat na vzdělávací program škol (ve školní družině či školním klubu) nebo na vzdělávací programy partnerských škol (ve středisku volného času), a tím dále rozvíjet vzdělávání dětí, žáků, studentů, pedagogických pracovníků a dalších účastníků v souladu se vzdělávací politikou obce, města, kraje a České republiky.

3.1 Adresnost

Školní vzdělávací program jako závazně pedagogický dokument je určen:

- účastníkům a jejich zákonným zástupcům pro něž tento dokument může být náborovým materiálem a pozváním k účasti, nebo k přihlášení dětí a nezletilých žáků,
- pedagogům, kteří podle nich budou pracovat,
- evaluačním orgánům, kteří podle nich budou činnost zařízení hodnotit,
- další širší veřejnost, sponzorům apod.

Vzhledem k širokému určení dokumentu si školské zařízení, dle svého charakteru, velikosti, poslání a také místním podmínkám, stanoví priority adresnosti svého ŠVP. Nesmí však opomenout náležitosti, které by měli z dokumentu vyčíst ostatní uživatelé.

ŠVP je veřejným dokumentem a účastníci činnosti, veřejnost, zřizovatel a kontrolní orgány budou dle něho dané školské zařízení posuzovat, případně kontrolovat, jak činnost naplňuje. Proto by měl být ŠVP při zachování rámcového charakteru také dostatečně konkrétní a uvádět konkrétní činnosti a akce. Naplňování obecně formulovaných záměrů nelze věcně kontrolovat. (Macek, 2007)

3.2 Obsah

ŠVP školského zařízení pro zájmové vzdělávání, kterým je podle školského zákona zejména školní družina, školní klub a středisko volného času obsahuje následující údaje, které jsou uvedeny v samostatných podkapitolách. (Macek, 2007)

3.2.1 Identifikační údaje

Jejich uvádění není pro školská zařízení povinné, ale u samostatných právních subjektů je žádoucí je uvést, zvláště u středisek volného času. Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení je nutné uvést v oficiálním znění, jak je uvedeno v zápise do školského rejstříku. Je vhodné uvést i jméno ředitele a kontakty včetně webových stránek. Je-li uváděn název zřizovatele, je nutné ho uvést v oficiálním znění.

3.2.2 Charakteristika zařízení

Tato část ŠVP má sloužit jako vstupní informace o zařízení, o jeho poslání a specifičnosti. Školské zařízení se však může samo rozhodnout zda ji zařadí, není povinná. Má charakterizovat činnost školského subjektu a to v souladu se záměry zřizovatele. Je důležitá pro evaluační orgány (zřizovatel a Česká školní inspekce), které budou posuzovat, jak je poslání naplňováno jednotlivými aktivitami. Poskytuje informace potencionálním účastníkům, případně jejich zákonným zástupcům, stručnými údaji jim přibližuje školské zařízení. V této části je možné popsat poslání, východiska a charakteristiku školského zařízení. Do kapitoly se mohou také zahrnout tyto údaje: velikost zařízení, jeho umístění, zapojení do projektů mezinárodních aktivit, spolupráce s rodiči a s dalšími spolupracujícími subjekty.

3.2.3 Konkrétní cíle vzdělávání

Cíl je základním a nezbytným předpokladem každého pedagogického působení. V ideálním případě předpovídá jeho výsledek, vždy však určuje alespoň jeho směřování. Usnadňuje volbu efektivních pedagogických prostředků, výběr konkrétních činností, má zásadní vliv na formování personálních, materiálních a dalších podmínek výchovy a vzdělávání. Správně naformulovaný cíl slouží také pro závěrečné ověřování, zda zvoleného záměru bylo dosaženo. Srozumitelný cíl slouží účastníkům jako motivační a informační, což má v oblasti zájmového vzdělávání velký význam pro rozhodování účastníků činnosti případně jejich rodičů.

ŠVP proti běžnému plánování důsledně akceptuje kutikulární přístup. To znamená, že obsahuje nejen plánování, realizaci jednotlivých činností a jejich hodnocení, ale vyžaduje především sledování toho jaké kompetence účastníci získávají nebo jaké kompetence byly rozvíjeny. Systém práce ve školním zařízení založený na dobrovolnosti a zájmovosti plně neumožňuje, aby účastníci byli vybaveni některou završenou kompetencí. Kompetence se tedy v zájmovém vzdělávání rozvíjejí, posilují či budují.

Za strategické dokumenty pro stanovení cílů zájmového vzdělávání lze považovat:

- Národní program rozvoje vzdělávání v ČR (Bílá kniha, 2001)
- Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR
- Dlouhodobé záměry rozvoje vzdělávací soustavy jednotlivých krajů

- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže do roku 2007
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví 21

Cíle zájmového vzdělávání nejsou školským zákonem stanoveny, avšak musejí respektovat obecné cíle vzdělávání, které jsou vymezené § 2 školského zákona. Tvůrci ŠVP tak mají širokou volnost při jejich formulování, tímto jsou zároveň kladeny vysoké nároky na jejich odpovědnost, kvalifikovanost a profesionalitu. Měli by brát zřetel především na:

- věkové a individuální zvláštnosti účastníků, zákonitosti skupinové dynamiky,
- personální, materiální a další podmínky vzdělávání a výchovy,
- charakteristiku ŠVP,
- specifiku zájmového vzdělávání (prostředky, formy, metody),
- zájmy a očekávání dětí, jejich rodičů a dalších účastníků, škol v okolí, zřizovatele, místní komunity,
- ekonomické podmínky, ve kterých se zájmové vzdělávání uskutečňuje,
- konkurenční prostředí.

Cílovou kategorií jsou rovněž výsledky zájmového vzdělávání, školský zákon neurčuje, zda je nutné nahlížet na ně z pohledu instituce či z pohledu účastníka. Školské zařízení si tedy může vybrat z jakého pohledu se na výstupy bude dívat. Na obecné úrovni jsou tyto výstupy popsány jako klíčové kompetence (souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti), konkrétněji je lze vnímat jako očekávané výstupy oborů.

3.2.4 Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP se zpravidla stanovuje na určité časové období a většinou není ročním plánem, ale má širší záběr. Legislativa pro školská zařízení nestanovuje dobu, na kterou má být ŠVP sestaven. ŠVP střediska volného času může být stanoven na dobu obměny běžných zájmových útvarů, což bývá přibližně za 3 roky. Délka zájmového vzdělávání a z ní vyplývající časový plán může být stanovena odlišně pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání nebo pro jednotlivé činnosti.

3.2.5 Formy vzdělávání

V souladu s dříve uvedenou kapitolou 2.1 Hlavní činnosti, má zájmové vzdělávání tyto formy:

- pravidelná zájmová činnost
- zájmová činnost příležitostná
- nabídka otevřených spontánních aktivit
- organizace soutěží a přehlídek vyhlašovaných nebo spoluvyhlašovaných MŠMT ČR
- táborová činnost
- osvětová činnost
- individuální práce s účastníky vedoucí k rozvoji nadání

Výčet forem zájmového vzdělávání není uzavřený a je možné ve ŠVP vymezit další formy.

3.2.6 Obsah vzdělávání

Ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání není závazně stanovena struktura tohoto vzdělávání. Školský zákon vymezuje pouze obsah zájmového vzdělávání jako naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Obsah zájmového vzdělávání může být uspořádán do různých tematických celků. Při tvorbě obsahu vzdělávání je vhodné vycházet z možností a podmínek školských zařízení, věkových zvláštností účastníků, jejich zájmového zaměření a z personálních podmínek. Obsah představuje konkrétní podobu rozpracování dané formy zájmového vzdělávání. Vzhledem ke zvláštnostem zájmového vzdělávání je vhodné uspořádání do integrovaných bloků.

3.2.7 Podmínky pro vzdělávání žáků

se speciálními vzdělávacími potřebami

Zájmové vzdělávání vzhledem ke svému charakteru nabízí významný prostor pro integraci dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. ŠVP by měl ukázat, jak je školské zařízení připraveno v praxi realizovat právo na rovný přístup ke vzdělání. Integrace může mít formu individuální nebo skupinovou. V ŠVP je vhodné definovat

specifické pedagogické cíle pro účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami a formy a metody, které jsou k naplnění těchto cílů užívány.

ŠVP může také vymezovat podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů.

3.2.8 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnosti školského zařízení pro zájmové vzdělávání mají nízkoprahový charakter, to znamená, že jsou otevřená všem potenciálním zájemcům, kteří mají zájem o zájmové vzdělávání. Účast na činnosti školského zařízení je založena na dobrovolnosti. Přijímání účastníků k činnosti může být limitováno jen věkem nebo návazností na školní docházku, případně jinou podmínkou definovanou ředitelem školského zařízení. Dle charakteru zájmového vzdělávání je vyžadována pro některé činnosti písemná přihláška.

Průběh zájmového vzdělávání navazuje na časový plán vzdělávání. Zájmové vzdělávání může být zakončeno například zkouškou, prezentací výrobků, vystoupením nebo výstavou. O ukončení některého zájmového vzdělávání může být vydán doklad.

3.2.9 Popis materiálních podmínek

Obsahuje shrnutí současného stavu, ale také výhled do budoucna. Charakterizuje velikost zařízení, dostupnost, vybavení, možnosti různých činností podmíněných materiálním vybavením. Prostředí, ve kterém probíhá zájmové vzdělávání by mělo splňovat především tyto požadavky: bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty, dostatek prostoru, přiměřené vybavení odpovídajícím nábytkem a dalším zařízením, splňování estetických kritérií, inspirace pro sociální kontakty a komunikaci. Základním předpis týkající se materiálních podmínek SVČ je vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

3.2.10 Popis personálních podmínek

U tohoto bodu je vhodné stručně nastínit poslání pedagoga a jeho roli v procesu zájmového vzdělávání a také složení pedagogického sboru daného školského zařízení. Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelů, pedagogů volného času a jejich další vzdělávání upravuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

3.2.11 Popis ekonomických podmínek

Tato část ŠVP je povinná, avšak její rozsah není závazně stanoven. Je možné uvést například:

- výši úplaty za jednotlivé formy zájmového vzdělávání,
- pravidla pro stanovení slevy pro účastníky, kteří na ni získají nárok,
- předpokládanou výši jednotlivých zdrojů finančních prostředků,
- materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti,
- přehled nákladů na prostory využívané pro zájmové vzdělávání,
- pravidla pro poskytování materiální pomoci účastníkům zájmového vzdělávání, případně školám a školským zařízením

3.2.12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ŠVP obsahuje popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se zájmové vzdělávání v konkrétním školském zařízení uskutečňuje. Ustanovení ve ŠVP vychází z vnitřního řádu a obecná ustanovení, která jsou v něm uvedena konkretizuje pro podmínky jednotlivých forem zájmového vzdělávání. V některých částech se oba dokumenty překrývají.

4 Průzkum vybraných DDM

Tato část bakalářské práce obsahuje samotnou analýzu a srovnání vybraných DDM.

4.1 Cíl průzkumné části

Hlavním cílem této práce je především navrhnout náplň ŠVP a doporučení k jeho sestavení pro DDM Symfonie Poděbrady.

Vedlejším cílem je získat informace pomocí analýzy nabídky volnočasových činností a otázek k procesu tvorby ŠVP ve vybraných DDM.

Dalším vedlejším cílem je získání informací ze SWOT analýzy a dotazníků rozdaných vedoucím kroužků v DDM Symfonie v Poděbradech. Tyto informace pomůžou zmíněnému DDM při tvorbě ŠVP.

Naplnění vedlejších cílů pomůže ke splnění cíle hlavního.

4.2 Popis výběrového vzorku

Z dvaceti domů dětí a mládeže (viz. Příloha č. 1), které sídlí ve Středočeském kraji, bylo pro srovnání a analýzu vybráno následujících pět:

- DDM Čáslav
- DDM Dominik v Kutné Hoře
- DDM Kolín
- DDM Nymburk
- DDM Na Výstavišti v Mladé Boleslavi

Výběr probíhal s ohledem na dopravní dostupnost a časovou nenáročnost při samotném kvalitativním šetření.

4.3 Průběh průzkumu

U pěti vybraných DDM byla provedena analýza nabídky volnočasových činností, prostřednictvím průzkumu internetových stránek každého zařízení. Pomocí vybraných kvantitativních údajů je následně možné porovnat zmíněné DDM navzájem. Další částí byl

strukturovaný rozhovor s řediteli DDM, provedený přímo na pracovištích. Rozhovor je zaměřen na otázky ohledně tvorby a zavedení školního vzdělávacího programu do praxe.

V DDM Symfonie v Poděbradech bude probíhal hlubší průzkum. I u tohoto střediska byla provedena analýza nabídky volnočasových činností. SWOT analýza o pracovišti prozradí více informací. Pomocí dotazníků pro vedoucí kroužků je možné dozvědět více o kroužcích a získat potřebné informace pro budoucí ŠVP tohoto zařízení.

4.4 Použité metody

Metody sloužící pro získání dat:

- obsahová analýza internetových stránek
- strukturované rozhovory s řediteli DDM
- SWOT analýza DDM Symfonie v Poděbradech
- dotazník pro vedoucí kroužků DDM Symfonie v Poděbradech

4.5 Obsahová analýza internetových stránek

Všechny vybrané DDM mají své internetové stránky, na kterých prezentují svoji činnost. Stránky jsou na první pohled sympatické, veselé a barevné. DDM byly v rámci této analýzy srovnávány z hlediska své činnosti. Srovnávána byla následující data: pravidelná zájmová činnost, příležitostné akce (ve všech DDM srovnávány pouze akce v jednom shodném měsíci a to měsíci dubnu), tábory (do této kategorie jsou zařazeny i tábory příměstské), individuální práce s účastníky vedoucí k rozvoji nadání, organizování soutěží a nabídka otevřených spontánních aktivit. Souhrn činností jednotlivých DDM v Příloze č. 2 – 7 nemusí být vyčerpávající. Na stránky bylo nahlíženo z pohledu široké veřejnosti a v úvahu byly brány pouze činnosti přehledně prezentované a nazvané jako výše zmíněné oblasti. Je tedy možné, že DDM v jednotlivých oblastech činnost vyvíjí, ale buď ji na internetových stránkách neprezentují nebo ji prezentují, ale není rozpoznatelné o jakou z oblastí činnosti se jedná.

Každý z DDM se různým činnostem zabývá různou měrou. Z Tabulky č. 1 vyplývá, že všechny zmíněné DDM se nejvíce věnují pravidelné zájmové činnosti. U ostatních činností to je však velmi různé. Na příležitostné akce a tábory se nejvíce zaměřuje DDM Na Výstavišti Mladá Boleslav. Vyšší počet příležitostných akcí a táborů má ještě DDM Symfonie Poděbrady. O individuální práci vedoucí k rozvoji nadání se na internetových

stránkách zmiňuje pouze DDM Kolín a DDM Symfonie Poděbrady. O pořádaných soutěžích informují všechny DDM až na DDM Čáslav. Spontánní aktivity na internetu uvádí DDM Kolín, DDM Dominik Kutná Hora a DDM Na Výstavišti Mladá Boleslav.

Tabulka č. 1 Rozdělení činností v jednotlivých DDM

	Čáslav	Kolín	Kutná Hora	Mladá Boleslav	Nymburk	Poděbrady
Pravidelná činnost	104	51	49	71	37	83
Příležitostná činnost v měsíci dubnu 2009	4	6	9	35	4	12
Tábory	3	4	2	17	1	10
Individuální práce vedoucí k rozvoji nadání	0	6	0	0	0	1
Soutěže	0	14	3	4	8	10
Spontánní aktivity	0	1	2	2	0	0

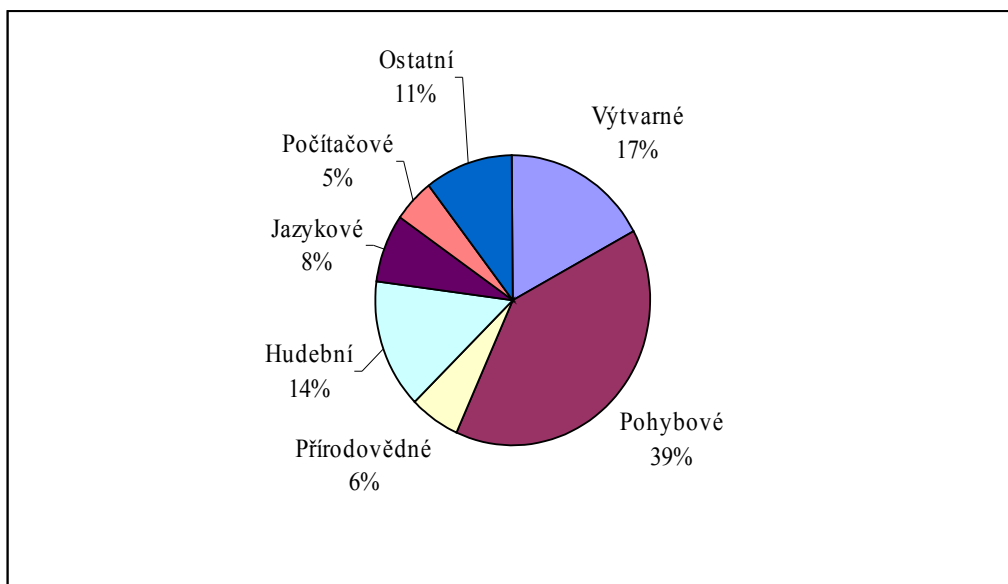
Dalším předmětem pozorování byla pravidelná činnost. Pravidelnou činnost DDM v největší míře provozují formou kroužků. Níže uvedená Tabulka č. 2 a graf vypovídá o počtech kroužků v jednotlivých skupinách ve všech pozorovaných DDM.

Tabulka č. 2 Rozdělení kroužků dle oblastí

	Čáslav	Kolín	Kutná Hora	Mladá Boleslav	Nymburk	Poděbrady
Výtvarné	18	22	10	19	6	18
Pohybové	41	15	16	17	5	25
Přírodovědné	6	0	1	7	1	9
Hudební	15	2	7	10	5	8
Jazykové	8	3	3	3	5	6
Počítačové	5	0	0	3	6	6
Ostatní	11	9	12	12	9	11

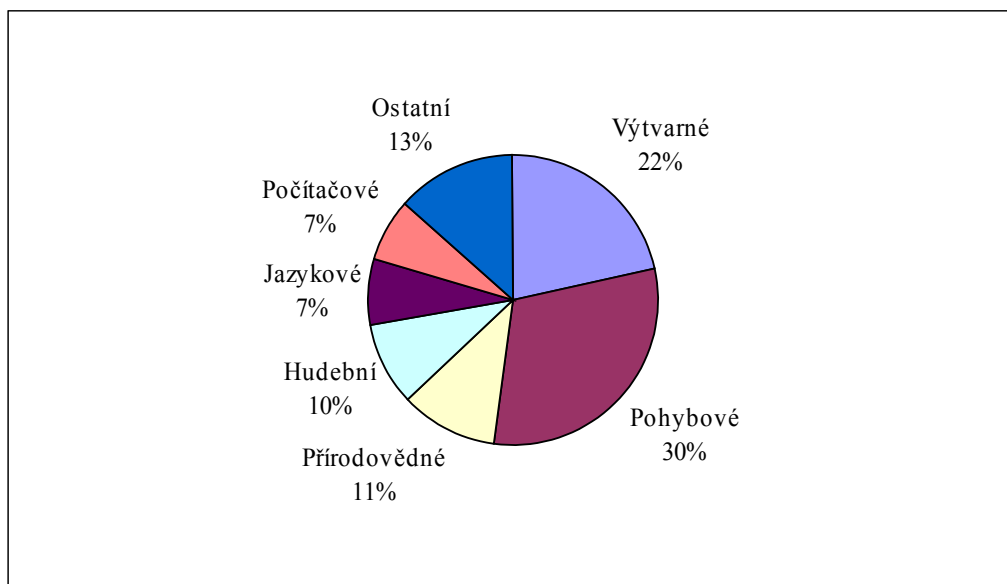
Pro snadnější orientaci poslouží zobrazení v grafické podobě.

Graf č. 1 Procentní zastoupení jednotlivých skupin kroužků ve všech DDM

Tento graf je souhrnný a vyjadřuje průměrné procentní zastoupení jednotlivých skupin kroužků ve všech pozorovaných DDM. Je z něho patrné, že v DDM je nejvíce pohybových kroužků, druhé nejčastěji zastoupené jsou kroužky výtvarné. Třetí místo mají kroužky hudební. Další jsou kroužky ostatní, což jsou kroužky různého charakteru, které nebylo možné zařadit do žádné jiné skupiny. Nejméně zastoupené jsou kroužky jazykové, přírodovědné a počítačové.

Graf č. 2 Rozdělení kroužků v DDM Symfonie Poděbrady

Dům dětí a mládeže Symfonie Poděbrady nabízí nejvíce kroužků pohybových (30 %), dále výtvarných (22 %), ostatních (13 %), přírodovědných (11 %), hudebních (10 %)

a počítačových a jazykových shodně (7 %). Procentní zastoupení jednotlivých skupin kroužků se nijak výrazně neliší od průměru.

4.6 Strukturované rozhovory s řediteli DDM

Rozhovory s řediteli DDM proběhly v měsíci březnu a začátkem dubna 2009. Předem připravené otázky (Příloha č. 8) byly konzultovány s paní ředitelkou DDM Symfonie Poděbrady. Se souhlasem všech dotazovaných byl použit diktafon, Příloha č. 9 – 13 obsahuje doslovný přepis rozhovorů.

Na začátek je uvedeno srovnání DDM z pohledu vybraných statistických dat. Pro snadnější srovnání jsou data uvedena v tabulce.

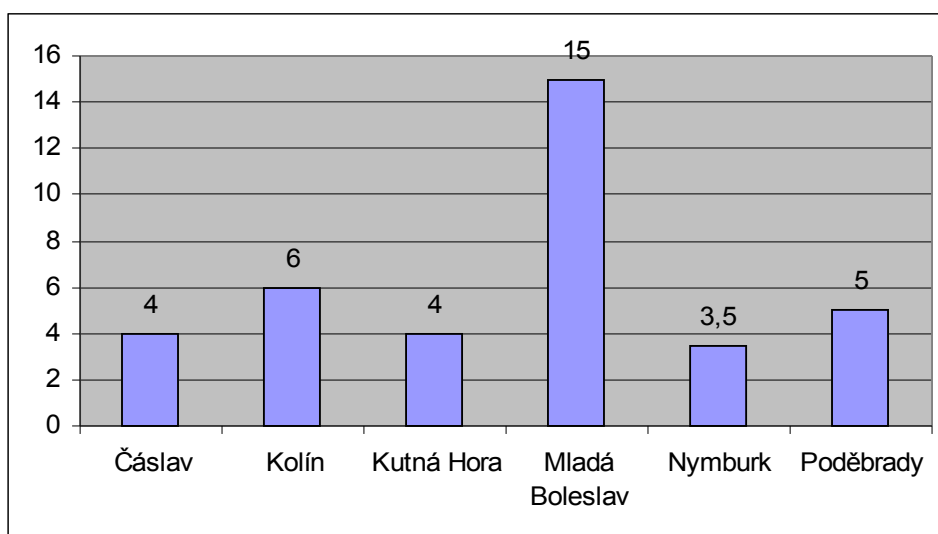
Tyto údaje byly získány při rozhovorech s řediteli DDM (viz Příloha č. 9 – 13 Strukturované rozhovory s řediteli DDM) a jsou platné k 31.10.2008.

Tabulka č. 3 Srovnání DDM z pohledu vybraných statistických dat

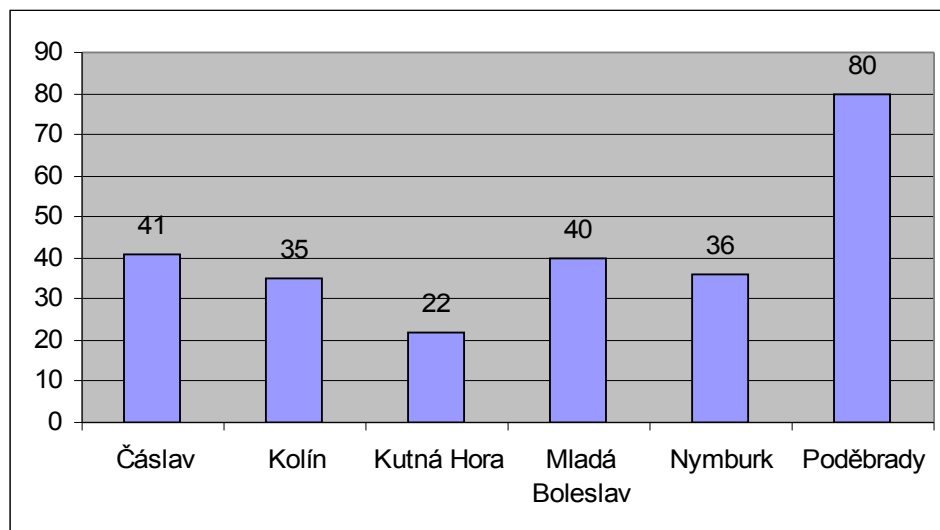
Město, ve kterém DDM sídlí	Čáslav	Kolín	Kutná Hora	Mladá Boleslav	Nymburk	Poděbrady
Počet interních pedagog. zam.	4	6	4	15	3,5	5
Počet externích pedagog. zam.	41	35	22	40	36	80
Počet členů zájmových kroužků	1243	450	535	687	876	1300
Počet zájmových kroužků	108	40	51	70	79	99

Rozdíly v jednotlivých DDM lépe vyniknou při grafickém zobrazení.

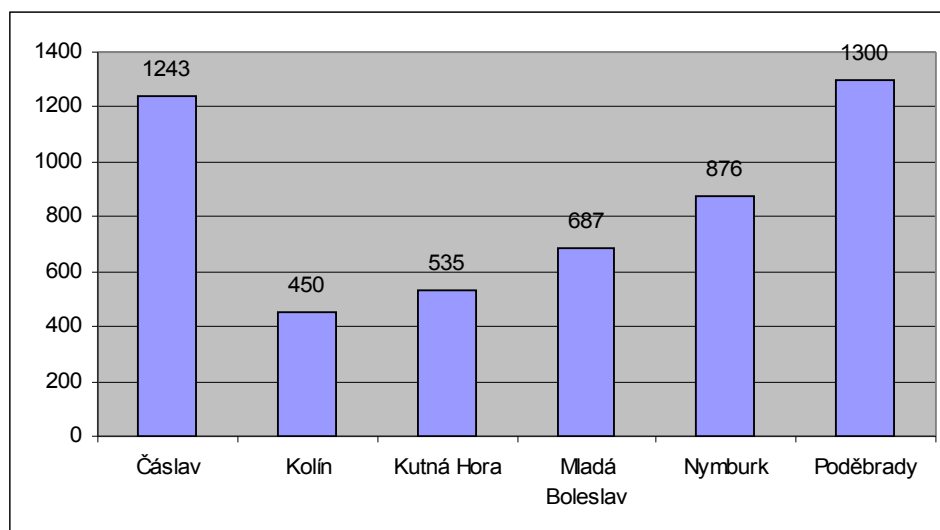
Graf č. 3 Počet interních pedagogických zaměstnanců

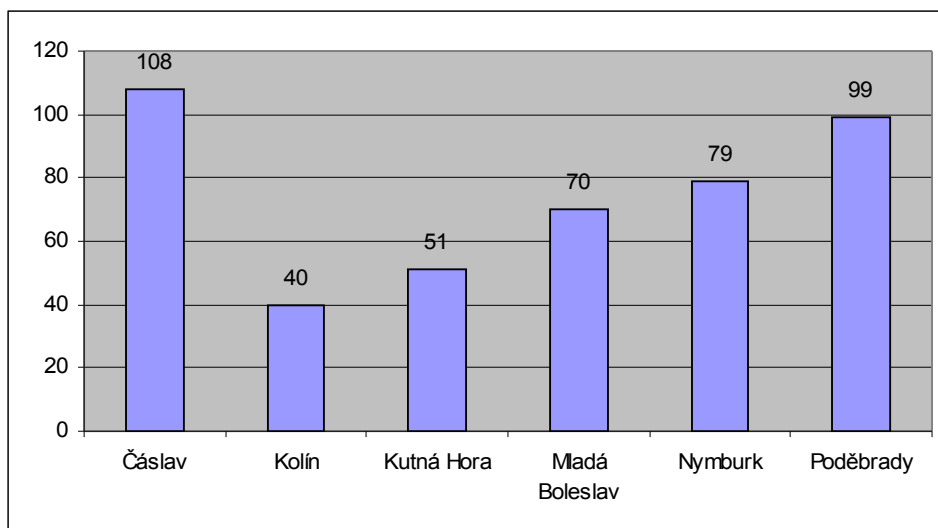
Graf č. 4 Počet externích pedagogických zaměstnanců

Graf č. 5 Počet členů zájmových kroužků

Graf č. 6 Počet zájmových kroužků

Tabulka č. 3 a grafy vypovídají o počtech interních a externích pedagogických pracovníků, o počtu zájmových kroužků a počtu členů v nich ve vybraných DDM. Z tabulky č. 3 vyplývá, že jednotlivé hodnoty nejsou na sobě závislé a nelze říci, že je-li vyšší počet interních či externích pracovníků je vyšší i počet zájmových kroužků, jak by bylo možné předpokládat. Tato neúměra zřejmě souvisí s odlišným charakterem jednotlivých kroužků a s různým počtem účastníků, kteří jednotlivé kroužky v jednotlivých DDM navštěvují.

Vyhodnocení otázek k tvorbě ŠVP

1) Kdo se podílel na sestavování ŠVP?

Čáslav: Tři pedagogické pracovnice (vedoucí oddělení) a paní ředitelka.

Kolín: Pan ředitel, vedoucí jednotlivých oddělení mu poskytli potřebné informace.

Kutná Hora: Velkou část sestavovala paní ředitelka, interní pedagogové části se svými kroužky.

Mladá Boleslav: Všichni interní pedagogičtí pracovníci, každé pracoviště zpracovalo plán a paní ředitelka se zástupkyněmi dávali dohromady plán pro celé DDM.

Nymburk: Všichni interní pedagogičtí zaměstnanci.

Z výše uvedeného vyplývá, že DDM postupovaly dvěma možnými způsoby. Buď ředitelé (ředitelky) sestavovali ŠVP především sami a od interních pedagogických zaměstnanců si

vyžádali jen potřebné informace (Kolín, Kutná Hora). Nebo paní ředitelky dostaly práci od jednotlivých zaměstnanců, kterou pak sjednocovaly a dávaly dohromady (Čáslav, Mladá Boleslav, Nymburk).

2) Jak dlouho trvala jeho tvorba?

Čáslav: Dva roky, ale ještě ho nemají úplně hotový.

Kolín: Dva měsíce, včetně přípravy.

Kutná Hora: Čtyři roky, teprve nyní si myslí, že je úplně hotový.

Mladá Boleslav: Půl roku, s plánem práce pracují celoročně, konzultují při každoměsíčních poradách.

Nymburk: Jeden rok.

Tvorba ŠVP v různých DDM trvala různou dobu. A to od dvou měsíců až po čtyři roky. Záleží na různém způsobu práce. Pokud se na tvorbě podílel pouze ředitel (ředitelka) tvorba byla rychlejší, čím více lidí se do tvorby zapojí, tím déle tvorba ŠVP trvá.

3) Bylo pro vaše zařízení obtížné vytvořit ŠVP?

Čáslav: Ano i ne, čerpali z metodických materiálů a ze zkušeností ze seminářů pro ředitele.

Kolín: Bylo to obtížné pro ředitele.

Kutná Hora: Obtížné bylo představit si, co všechno je pod tím myšleno a přesvědčit především starší spolupracovníky, aby se do tvorby pustili.

Mladá Boleslav: Sepsat ho těžké nebylo, ale problém měli se staršími pracovníky, nechtěli se pouštět do něčeho, co se už kdysi dělalo a nefungovalo to.

Nymburk: Nebylo to obtížné, ale velmi časově náročné. Formu konzultovali s ostatními DDM.

Ředitelka jednoho DDM oceňuje metodické materiály a své zkušenosti ze seminářů pro ředitele. Dva DDM narazily na problém se staršími pedagogickými pracovníky, bylo těžké přesvědčit je, že ŠVP má cenu dělat, jejich skepse vyplývala z dřívějších programů, které sestavovali za minulého režimu, ovšem tyto programy nic nepřinesly. Jeden DDM měl problém vůbec si představit, co všechno je pod ŠVP myšleno. A pro jeden DDM byla tvorba velmi časově náročná.

4) Jak jste postupovali při tvorbě?

5) Jaké metody jste používali?

Čáslav: Nejdříve se tvořil obecný základ, teď se dopisují konkrétní informace ke kroužkům. Vytvořili si kostru, potom vedoucí jednotlivých oddělení dopsali informace ke konkrétním kroužkům. Konečná podoba se bude konzultovat na pedagogické radě s vedoucími zájmových útvarů.

Kolín: Pan ředitel si vzal školský zákon, zaměřil se na jednotlivé body, které má ŠVP obsahovat a velmi stručně je naplnil.

Kutná Hora: Největší část sestavila paní ředitelka sama, vycházela ze svých zkušeností. Kroužky zpracovali jednotliví interní pedagogové, v případě potřeby spolu konzultovali. Paní ředitelka dělala průzkumy na školách, kde mají jaké kroužky, aby si nekonkurovali a jaké kroužky chybí, aby zjistila v které oblasti je možné rozvíjet další činnost.

Mladá Boleslav: Na začátku všichni dostali Metodický pokyn, aby se seznámili s tím co to je ŠVP a k čemu slouží. Na poradě se bavili o tom, co by měl obsahovat. Vedoucí každého pracoviště dostal za úkol zpracovat část programu pro své pracoviště. Jednotlivé části potom dostali do hlavní budovy a dávali je dohromady. Na červnové pedagogické radě potom ŠVP konzultovali se všemi pracovníky dohromady.

Nymburk: Na výjezdní poradě ŠVP s externisty probírali a ujasňovali si jeho náplň. Sebrali si obsahy činností od vedoucích kroužků. Dále použili Metodiku pro tvorbu ŠVP a pár učebnic pedagogiky. Rozdělili si práci, každý dostal za úkol vytvořit některou část, ale zjistili, že to takhle nejde. Části jsou navzájem provázané a je potřeba vytvářet je společně. Společná práce byla rychlejší a snazší. Udělali to tak, že kroužky rozdělili na obory, pro každý obor vytvořili společné cíle, metody a kompetence. Pro každý kroužek potom zvlášť obsah. Všichni interní pracovníci si sedli, diskutovali a měnili až vylezla aktuální podoba ŠVP.

V DDM v Čáslavi si nejdříve vytvořili kostru, vedoucí jednotlivých oddělení dopsali informace ke kroužkům. Konečná podoba se bude konzultovat s vedoucími kroužků. V DDM v Kutné Hoře postupovali podobně, největší část vytvořila paní ředitelka, součástí její práce byly průzkumy kroužků na místních školách. Interní pedagogové zpracovali jednotlivé kroužky.

V DDM v Mladé Boleslavi nejprve všichni zainteresovaní dostali Metodický pokyn pro tvorbu ŠVP, následně na poradě konzultovali obsah ŠVP. Vedoucí každého pracoviště

dostal za úkol zpracovat plán pro své pracoviště. Paní ředitelka se zástupkyní pak jednotlivé plány dávaly dohromady v jeden společný. Výslednou podobu konzultovali na pedagogické radě.

V DDM v Nymburce nejprve konzultovali s externisty, potom od nich získali obsahy činností jednotlivých kroužků. Použili metodiku a učebnice pedagogiky. Práci si nijak nerozdělovali, ale ŠVP tvořili všichni interní pedagogové u jednoho stolu.

Pan ředitel kolínského DDM tvořil ŠVP jen s pomocí školského zákona. Držel se bodů, které má ŠVP obsahovat a velmi stručně je naplnil. Od vedoucích oddělení si jen vyžádal některé informace. V jeho ŠVP jako jediném najdeme pouze výčet kroužků, žádné obsahy, cíle, metody ani klíčové kompetence.

6) Do jaké míry se ŠVP naplňuje?

Čáslav: Paní ředitelka doufá, že přinese to, že se vedoucí zájmových útvarů budou více zamýšlet nad svojí činností a budou ji přizpůsobovat klíčovým kompetencím.

Kolín: Pan ředitel si myslí, že pravidelná zájmová činnost se naplňuje asi na 90 %. Příležitostná činnost asi na 80 %, ale v průběhu roku si další akce oproti ŠVP ještě vymýšlí. Spontánní aktivity provozují v Otevřeném klubu, naplněnost je tam poměrně velká. Prázdninová činnost se naplňuje 100 %.

Kutná Hora: Paní ředitelka si myslí, že to poznají až tak za 3, 4 roky. Dosud neměli ŠVP kompletní, takže zatím nemůže říci.

Mladá Boleslav: Při samotné tvorbě se člověk donutí a popřemýšlí o tom, ale dneska už je to zaběhlé a když sem přijdou noví lidé, tak si myslím, že ti to ani nebudou číst.

Nymburk: Paní ředitelka se nevyjádřila.

Dva DDM se vyjádřily zpětně k tomu jak to funguje. Jeden DDM vyjádřil v procentech: pravidelná činnost se naplňuje na 90 %, příležitostná na 80 %, táborová na 100 %. Druhý DDM vidí jako přínos to, že v průběhu tvorby nad svou prací hlouběji popřemýšleli, dlouhodobý efekt však nevidí. Domnívají se, že novým zaměstnancům ŠVP moc nepřinese.

Jeden DDM si myslí, že míru naplnění poznají až tak za tři až čtyři roky. Další DDM doufá, že se vedoucí budou více zamýšlet nad svojí prací a budou ji přizpůsobovat klíčovým kompetencím.

7) Zapojili jste do tvorby ŠVP všechny zaměstnance DDM?

Čáslav: Vedoucí jednotlivých oddělení a paní ředitelka.

Kolín: Na tvorbě se podíleli pouze vedoucí jednotlivých úseků a pan ředitel.

Kutná Hora: Ano, všechny interní pedagogické pracovníky, ale největší část udělala sama.

Mladá Boleslav: Všichni interní pedagogičtí pracovníci, paní ředitelka a zástupkyně.

Nymburk: Všichni interní pedagogičtí zaměstnanci.

Ve třech DDM se do tvorby zapojili všichni interní pedagogičtí pracovníci, ve zbylých dvou pouze vedoucí jednotlivých oddělení a paní ředitelka.

8) Pomohla vám Metodika pro tvorbu ŠVP, pracovalo se vám s ní dobře?

Čáslav: Metodika vytvořená pro DDM, družiny a školní kluby práci částečně ulehčila.

Kolín: V době kdy ŠVP tvořili, Metodika ještě nebyla. Nyní by se pan ředitel do ní chtěl podívat a případně ŠVP podle ní vylepšit, ale zatím na to nebyl čas.

Kutná Hora: Pomohla, ale vyšla pozdě, v době kdy vyšla měla paní ředitelka už velkou část hotovou. Určitě pomohla interním zaměstnancům při sepisování jejich částí. Kromě této Metodiky použila paní ředitelka ještě knihu Klíčové kompetence a nahlížela do ŠVP ostatních DDM, především DDM v Mladé Boleslavi.

Mladá Boleslav: Ano pomohla, pracovali jsme s ní.

Nymburk: Pracovalo se s ní dobře, bez ní by to bylo mnohem těžší. Paní ředitelka byla na různých školeních, kde se rozebíral ŠVP, ale všude se debatovalo pouze o ŠVP pro školy. Na seminářích pro ředitele se probíraly otázky ohledně ŠVP, ale všechno jen velmi povrchně a teoreticky, takže si jen těžko dokázali představit, co konkrétně má obsahovat. Především nevěděli, co si představit pod klíčovými kompetencemi.

Metodiku pro tvorbu ŠVP při práci použily čtyři DDM, všichni s ní byli více méně spokojeni. Jeden DDM z těchto čtyřech měl v době kdy metodika vyšla velkou část práce na ŠVP již hotovou, takže ji využil jen částečně. Poslední DDM metodiku při tvorbě vůbec nepoužil, v době, kdy ho tvořili metodika ještě nebyla vydána.

9) Považujete ŠVP za zásadní v činnosti vašeho DDM?

Čáslav: Paní ředitelce se ŠVP příliš nezamlouvají, z toho odvozují, že nepovažuje. Dle jejího názoru je s ŠVP zbytečně hodně papírování a základní obsah je téměř shodný s ročním plánem činnosti.

Kolín: ŠVP má být jakýmsi vodítkem. Je dělaný „tabulkově“, aby se do něho mohl pan ředitel podívat a jasně viděl, co potřebuje. Je dělený na měsíce. Určitě to je potřebný dokument, je v něm jasně dané, co ve školním roce chtějí stihnout. Nějaká forma být musí a jestli se jí bude říkat ŠVP, tak s tím nemají problém.

Kutná Hora: Měl by být zásadní, ale jestli to tak bude se teprve ukáže.

Mladá Boleslav: V praxi konkrétně fakt ne, funguje to tak jak to fungovalo. Když my jsme ŠVP tvořili, tak se člověk nad svou prací zamyslel a cosi si uvědomil, tak jediné v tom vidím přínos.

Nymburk: Ze začátku si mysleli, že ŠVP je k ničemu, ale postupem času, při společném tvoření si uvědomili, že pro ně má význam. Donutilo je to, sednout si všichni dohromady a přemýšlet o tom co dělají, jak dělají a jaké to má dopady. Paní ředitelka si myslí, že i externisté si více uvědomili dosah své práce, pedagogické působení na děti, které na první pohled není tak patrné.

Dvě ředitelky DDM považují ŠVP za zbytečný, jedna z nich vidí přínos alespoň v zamyšlení se nad svou prací při tvorbě, ale v praxi žádný význam nevidí. Další paní ředitelka říká, že ze začátku pochybovali o tom, že ŠVP k něčemu bude, ale nyní považuje za velký přínos uvědomění si dosahu své práce. Pan ředitel z Kolína ŠVP vnímá jako potřebný. Preferuje jasnost a stručnost, aby v případě potřeby brzy našel co potřebuje. Paní ředitelka z Kutné Hory si myslí, že ŠVP by zásadní být měl, ale jak tomu ve skutečnosti bude se teprve uvidí.

10) Na co všechno jste brali ohled při tvorbě ŠVP?

Čáslav: Především na externí pracovníky.

Kolín: Na dosavadní zkušenosti v oblastech, které provozují, na poptávku rodičů a nabídku externích zaměstnanců, materiální zabezpečení (budovy, vybavení), na počet zaměstnanců a finanční možnosti.

DDM brali ohled především na dosavadní zkušenosti v oblastech, které provozují, poptávku rodičů a nabídku externích zaměstnanců, materiální zabezpečení, počet zaměstnanců, finanční možnosti a na externí pracovníky.

11) Jak často si myslíte, že je ŠVP vašeho zařízení třeba aktualizovat.

Čáslav: V ŠVP se bude aktualizovat ta základní část, kdy v ní je vložen přehled zájmových kroužků na školní rok a plán činnosti na školní rok. Stanovené klíčové kompetence pro jednotlivé kroužky se budou po jednom zkušebním roce hodnotit – jejich úspěšnost, případně upravovat. A pak dále dle potřeby, v naší činnosti je třeba neustále hledat změny a obměny.

Kolín: Základní část je od začátku stejná. Příloha, která obsahuje časový plán se bude aktualizovat každým rokem. Druhá příloha je rozvoj zařízení, tato příloha se bude obnovovat každé dva roky.

Kutná Hora: Když se změní skladba účastníků, protože to mají nastavené například pro děti 11-13 let, příští rok to může být zase jinak. A samozřejmě při změně kroužků.

Mladá Boleslav: Každý rok se ŠVP upravuje dle aktuálních kroužků a vytváří se plán práce (příležitostné činnosti, vzdělávací pobytové tábory, práce s talenty, osvětová a informační činnost). Jednou do měsíce se scházíme ze všech pracovišť a děláme porady. Jsme celkem velké DDM a je potřeba, abychom se sešli a řekli si, co kdo bude v příštím měsíci dělat. Ujasnili si velké akce, na kterých je třeba pomoc ostatních pracovníků a akce, které zvládne dané pracoviště samo, dále na poradách řešíme propagaci a další organizační věci. S plánem práce tedy pracujeme celoročně.

Nymburk: Každý rok, dle aktuální nabídky kroužků. Případně se bude upravovat dle nápadu, návrhu vedoucích na obohacení činnosti. U nepravidelných akcí budeme samozřejmě aktualizovat každý rok.

Všechny DDM se shodují v tom, že základní část zůstane stejná. Měnit se každým rokem bude plán práce na školní rok a aktuální kroužky s aktuální skladbou účastníků. V jednom DDM se budou po prvním zkušebním roce hodnotit klíčové kompetence pro jednotlivé kroužky. Další DDM zmiňuje přílohu s rozvojem zařízení, která se bude obměňovat každé dva roky.

12) S čím jste měli problém?

13) Co vám přišlo obtížné?

Tyto dvě otázky byly v rámci vyhodnocení spojeny dohromady, vyznívají podobně a vyjádřil se k nim pouze jeden ředitel a jedna ředitelka.

Čáslav: Než vznikla metodika pro tvorbu, tak byl problém vytvořit si představu, jakým způsobem vytvořit a sepsat klíčové kompetence. Z různých seminářů paní ředitelka měla různé informace, které se však mnohdy neshodovaly, takže z toho byl trochu zmatek. Inspiraci hledali i na internetových stránkách jiných DDM, které tam již ŠVP mají zveřejněny.

Kolín: Nic, pan ředitel vycházel ze svých zkušeností.

14) Zapojili jste do tvorby vedoucí kroužků?

Čáslav: Prozatím ne, chtějí s nimi konzultovat, je třeba vedoucí s podobou ŠVP seznámit. ŠVP chtějí realizovat až od příštího školního roku, takže ho proberou v červnu na pedagogické radě.

Kolín: Při tvorbě ŠVP pan ředitel od externistů žádné informace nepotřeboval, diskuse s nimi probíhá celoročně na základě hospitací pracovníka v kroužku, který to má na starosti. Všichni dostali informaci, že tady vzniknul a je vyvěšený na přístupném místě, takže do něj všichni můžou nahlédnout. Všem jsem ho posílal přes email.

Mladá Boleslav: Na začátku školního roku pracovali s externisty a seznámili je s konkrétními cíly a kompetencemi jednotlivých kroužků. Věří, že obsah činnosti kolegyně konzultovaly s externisty předem.

Nymburk: Každý vedoucí doložil obsah kroužku. Po dokončení ŠVP si každý vedoucí do svého deníku vložil tu část, která se jeho kroužku týká.

Do tvorby DDM vedoucí kroužků nezapojili, nebo s nimi konzultovali pouze obsahy kroužků. S konečnou podobou ŠVP všechny domy vedoucí kroužků různou formou seznámili nebo se na to chystají. Někteří ŠVP vyvěsili na přístupném místě, poslali ho externistům emailem, vložili jim jeho části do deníků nebo je s ním seznámili na pedagogické radě.

15) Jak dlouho máte ŠVP?

Čáslav: Ještě nemají, zavedou ho od příštího školního roku.

Kolín: Třetím rokem.

Kutná Hora: Čtvrtým rokem, ale po celou tu dobu se na ŠVP pracovalo, hotový je až nyní.

Mladá Boleslav: Třetím rokem.

Nymburk: Zavedli od letošního školního roku.

Jeden DDM má ŠVP již čtvrtým rokem, dva třetím rokem, jeden prvním rokem a poslední ho zavede od příštího školního roku.

Shrnutí informací získaných z rozhovorů

Domy dětí a mládeže použily dva způsoby práce. Buď ŠVP sestavovali především ředitelé (dva z pěti domů) nebo byla práce rozdělena mezi interní pedagogické zaměstnance a ředitelé poté dávali dohromady konečnou verzi (tři z pěti domů). Se způsobem práce souvisí doba, za kterou byl ŠVP vytvořen. Pokud ředitelé pracovali převážně samostatně, práce byla rychlejší, ale méně efektivní. Když na ŠVP pracovalo více lidí, byla organizace práce složitější, ale otevíraly se tak dveře k dialogu a více lidí se nad problematikou zamyslelo, což je jedna z nejdůležitějších věcí.

Z rozhovorů vyplynulo, že hodně záleží na postavení ředitele k ŠVP. Pokud v něm vidí smysl, motivuje k tvorbě i ostatní zaměstnance, o různých částech diskutují a ŠVP je jim v takovém případě bližší. Pokud se však ředitel k ŠVP staví jako k dokumentu, který být prostě musí a má k němu negativní vztah, pro pedagogické pracovníky nemá ŠVP tak velký význam. To, že ŠVP jsou zbytečné si myslí dvě ředitelky z pěti.

Každý DDM použil trochu jiné metody. Dělal se průzkumy kroužků na školách, konzultovalo se s externisty, externisti informovali interní pedagogické pracovníky především o obsazích svých kroužků nebo externisty nechtěli nezatěžovat a práci udělali interní pedagogičtí pracovníci nebo jen ředitelé.

Některé DDM vidí jako přínos to, že v průběhu tvorby nad svou prací hlouběji popřemýšleli, dlouhodobý efekt však nevidí. Domnívají se, že novým zaměstnancům ŠVP moc nepřinese. Jiný DDM doufá, že se vedoucí budou více zamýšlet nad svojí prací a budou ji přizpůsobovat klíčovým kompetencím.

Při tvorbě ŠVP byly využity zkušenosti v oblastech, které provozují, zkušenosti ze seminářů pro ředitele, Metodika pro tvorbu ŠVP, učebnice pedagogiky. Byl brán ohled především na poptávku rodičů a nabídku externích zaměstnanců, materiální zabezpečení, počet zaměstnanců, finanční možnosti a na externí pracovníky.

Všechny DDM se shodují v tom, že základní část zůstane stejná. Měnit se každým rokem bude plán práce na školní rok a aktuální kroužky s aktuální skladbou účastníků.

Žádný z DDM do tvorby externisty příliš nezapojili, různou formou je však s obsahem ŠVP seznámili.

Jeden DDM má ŠVP již čtvrtým rokem, dva třetím rokem, jeden prvním rokem a poslední ho zavede od příštího školního roku.

4.7 SWOT analýza DDM Symfonie Poděbrady

Na společné schůzce 11.9.2008 byly vedoucím kroužků rozdány anonymní dotazníky s jednotlivými body SWOT analýzy, ke kterým se vyjadřovali. Ze čtyřiceti dotazníků se zpět vrátilo dvacet.

Shrnutí výsledků SWOT analýzy

Kvůli velké rozmanitosti nabízených aktivit a rozdílných potřeb jednotlivých kroužků se některé stránky objevily jak mezi silnými, tak i mezi slabými.

Za současné **silné stránky svých kroužků** vedoucí považují především velký zájem ze strany dětí, které přicházejí s vlastní motivací. Dále za plus považují kvalitní zázemí a dobré vybavení DDM. Současně se však zastaralý materiál, málo místa a nevhodné místo pro fungování kroužku objevilo mezi **stránkami slabými**. Do nichž ještě dotazovaní zařadili věkovou rozdílnost dětí, které jim docházejí.

Příležitosti jsou opět velmi různorodé, dle charakteru zájmové činnosti. Najdeme mezi nimi motivaci zvýšit účast, nabídnout nové atraktivnější techniky, prezentaci činností na veřejnosti nebo např. pořízení nového materiálního vybavení. **Hrozbou** je nedostatečná kvalita vybavení, konkurence jiných kroužků, pokles zájmu ze strany dětí a nezvládnutí náročnosti kroužku.

Nejsilnější stránkou DDM je jednoznačně schopný a vstřícný kolektiv vedení. Mezi další klady patří pestrá nabídka činností, vysoká návštěvnost kroužků, funkční zázemí a dobrá pověst u veřejnosti. **Mínusem** je málo učeben a prostoru, malá prezentace činnosti veřejnosti, průměrná grafika propagačních materiálů a chybějící parkoviště.

Za příležitosti DDM dotázaní považují rozšíření nabídky zájmových činností, zajištění dalších prostor pro činnost, zlepšení grafiky, zkvalitnění vybavení a v neposlední řadě získání zájmu nových dětí. **Hrozby** vidí především v nedostatku financí a v konkurenci, kvůli které by došlo k úbytku dětí v kroužcích.

4.8 Dotazník pro vedoucí kroužků DDM Symfonie Poděbrady

DDM Symfonie v Poděbradech má kroužky přímo v domě dětí, dále potom v Zimních lázních, na ZŠ v Dymokurech, ZŠ v Městci Králové, Bezručova, ZŠ Nymburk, Komenského, ZŠ Nymburk R.A.F. letců, ZŠ Poděbrady Na Valech, ZŠ Poděbrady TGM, ZŠ Semice, ZŠ Sokoleč, ZŠ Vrbová Lhota a ZŠ Žehuň. Z důvodu mnoha působišť, bylo dotazníkové šetření provedeno jen v budově domu dětí a mládeže. Dotazník byl vyhotoven pro získání informací od vedoucích kroužků a také proto, aby se vedoucí nad svou prací zamysleli. Měl za úkol ověřit to, jak jsou schopni formulovat cíle svého působení na účastníky, činnosti, kterým se v kroužcích zabývají, očekávané výstupy účastníků a metody své práce. Získané informace DDM využije pro následnou tvorbu ŠVP.

Dotazník byl konzultován s vedoucím a konzultantem práce a jeho srozumitelnost pro respondenty byla předem ověřována na dvou vedoucích.

Z 52 rozdaných dotazníků se zpět vrátilo 35. Pro snadnější vyhodnocení byly dotazníky rozděleny podle kroužků do sedmi skupin:

- výtvarné kroužky
- pohybové kroužky
- oblast přírodovědná
- hudební kroužky
- jazykové kroužky
- počítačové kroužky
- ostatní

Dotazníky jsou vyhodnocovány dle jednotlivých otázek. Při vyhodnocování dotazníků byly hledány podobnosti a rozdíly. Další vytěžení informací z tohoto dotazníku provede DDM Symfonie Poděbrady při sestavování ŠVP, pro tento účel byl dotazník sestavován prvořadě.

4.8.1 Výtvarné kroužky

Pro koho je kroužek určen?

Věkové určení kroužků je velmi různorodé, kroužky jsou dle své povahy určeny pro předškoláky, školáky i účastníky starší 15 let.

předškoláci, mladší školáci – Předškoláček, Keramika – Hrátky, Výtvarný
6 – 15 let – keramika, keramika, výtvarný, výtvarka trochu jinak
15 a více – malování k sebezpoznání

S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Do kroužků dochází 4 až 14 účastníků. Čtyři vedoucí říkají, že počet účastníků v jejich kroužku je ideální, tři by měli raději méně účastníků a jeden více.

do 5 osob – Malování k sebezpoznání (ne)

5 – 10 osob – Keramika (ano), Výtvarka trochu jinak (ano)

10 – 14 osob – Keramika (ne), Keramika – Hrátky (ne), Předškoláček (ne), Výtvarný (ano), Výtvarný (ano)

Co chcete účastníky kroužku naučit? (výchovný cíl působení na účastníky kroužku)

Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru.

Dát možnost k rozvoji citu pro materiál.

Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie.

Podpořit kladný vztah k výtvarnému umění.

Zprostředkovat účastníkům lepší přístup k vlastním emocím a pocitům.

Příjemně relaxovat u tvorby.

Rozvíjet dynamiku skupiny.

Seznámit účastníky s technikami arteterapie.

Udržovat tradice lidové tvorby, cit pro lidovou kulturu.

Vést děti k návštěvě galerií.

Seznámit s řemeslným zpracováním keramické hlíny.

Naučit používat nástroje a pomůcky ke zpracování keramické hlíny.

Umožnit rozvoj tvořivosti a fantazie.

Snažit se odblokovat zbytečné stresy a vést k uvolněné tvorbě.

Rozvoj grafomotoriky, sluchové i zrakové percepce, spolupráce a podpora sociální a pracovní zralosti.

Jakým konkrétním činností se v kroužku věnujete?

malba, kresba, střihání, jednoduché grafiky (monotyp, suchá jehla), modelování, prostorové objekty, prostorové výrobky z papíru, zpracování hlíny, vyvalování plátů, šňůrek, tvorba z plátu, stavění dutých tvarů, různé způsoby dekorování, zatírání oxidů, kombinace oxidů a glazur, použití engob, spojení keramiky se sklem, vyhledávání námětů, hry podporující paměť a pozornost, samostatný projev, aktivní účast na výstavách, práce s přírodním materiálem, práce s těstem, společné tvoření, kašírování, výroba šperků

Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku? (jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Účastník zvládne základní techniky při zpracování keramické hlíny, dále pak její zdobení a malování.

Samostatně vybírá hlínu na stavění velkých objektů a na drobné věci.

Staví z plátů duté objekty.

Pracuje metodou šňůrkové techniky.

Pracuje s oxidy, glazuje, zdobí pomocí razítek.

Zná základní techniky pro tvorbu výrobků z plátů.

Kachle barví na vypálený i syrový střep.

Účastník zvládne vytvořit malou misku.

Účastník se naučí mnoha klasickým i netradičním technikám.

Tvorbu vnímá více spontánně, relaxačně.

Má lepší přístup ke svým emocím.

Rozvíjí se i skupinová dynamika. (zvláště při větším počtu lidí)

Účastník umí zacházet s materiálem, má cit pro materiál.

Má řemeslné dovednosti.

Účastník lépe využívá svoji fantazii a kreativitu.

Dokáže se sám zamyslet nad tématem a tvořit na základě vlastních zkušeností, zapojuje emoce.

Osvojí si množství klasických i netradičních technik.

Upevňuje schopnost rozvrhnout si práci tak, aby jí stihnul dokončit.

Je výtvarně více uvolněný.

Účastník má více uvolněnou ruku na kreslení.

Má základy zrakové a sluchové percepce, je samostatný.

Uved'te do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

Vedoucí u každé metody označili jak často danou metodu používají. Níže je uvedeno kolik vedoucích a jak často danou metodu používá.

Vysvětlování – 5x velmi často, 1x často, 1x občas

Samostatná práce – 5x velmi často, 2x často

Týmová práce – 3x často, 1x občas, 2x málo, 2x vůbec

Názorné ukázky – 5x velmi často, 2x často

Nápodoba – 4x často, 2x málo

Improvizace – 1x velmi často, 4x často, 3x občas

Soutěž – 1x často, 1x občas, 3x málo, 2x vůbec

Hra – 3x velmi často, 4x málo, 1x vůbec

Výlet – 1x občas, 1x málo, 4x vůbec

Řešení problémů – 2x velmi často, 2x často, 3x občas, 1x málo

Rozhovor – 4x velmi často, 2x často, 2x občas

Experiment 1x velmi často, 2x často, 5x občas

Projekt – 1x často, 3x málo, 3x vůbec

Shrnutí oblasti výtvarných kroužků

Věkové určení výtvarných kroužků je velmi různorodé. Tyto kroužky pracují nejčastěji v počtu 10 – 14 osob.

Pro všechny kroužky by mohli být společné tyto cíle: Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie. Podpořit kladný vztah k výtvarnému umění. Dát možnost rozvoji citu pro materiál.

Společné činnosti všech výtvarných kroužků mohou být tyto: práce s materiálem, malba, kresba, stříhání.

Očekávané výstupy po jednom roce působení vedoucí definovali následovně: Tvorbu vnímá více spontánně, relaxačně. Účastník umí zacházet s materiálem, má cit pro materiál. Účastník lépe využívá svojí fantazii a kreativitu. Osvojí si množství klasických i netradičních technik.

Vedoucí nejvíce používají tyto metody práce: vysvětlování, samostatnou práci, názorné ukázky a rozhovor.

4.8.2 Pohybové kroužky

Pro koho je kroužek určen?

6 - 18 let – Taneční kroužek

6 -12 let – Pohybové hry, Sálový fotbal, Aerobic, Sambo

od 15 – Sambo

14 – 20 let – Jóga

ženy všeho věku – Cvičení pro ženy

55 – 83 let – Zdravotní cvičení pro seniory

S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Do pohybových kroužků dochází 6 – 45 osob. Pět vedoucích je s počtem účastníků spokojeno, jeden vedoucí by uvítal větší počet účastníků, dva by raději pracovali s menší skupinkou.

do 10 osob – Aerobic (ano), Sambo (ne)

10 – 20 osob – Jóga (ano), Sálový fotbal (ano), Pohybové hry (ano)

více než 20 – Cvičení pro ženy (ne), Zdravotní cvičení pro seniory (ne), Taneční kroužek (ano)

Co chcete účastníky kroužku naučit? (výchovný cíl působení na účastníky kroužku)

Koordinaci pohybů.

Využívat prvků k uvolnění – relaxaci.

Zdokonalovat poznávání (vnímání) svého tělesného schématu, protahování a posilování svalových partií.

Rozvíjet všeobecně obratnost.

Rozvíjet obratnost s míčem a zlepšení techniky.

Orientace v prostoru.

Učit týmové spolupráci.

Rozvoj základních pohybových dovedností – zábavnou formou.

Vést k dodržování pravidel.

Umožnit rozvoj pozornosti a soustředění se.
Podpořit kladný vztah ke sportu (tanci).
Naučit základní kroky aerobiku.
Seberealizace a sebepoznání prostřednictvím tance.
Naučit základní kroky různých tanců.
Naučit poslouchat hudbu – rytmus.
Naučit stát rovně – správné postavení těla.
Naučit technické nášlapy různých tanců.
Rozvíjet sebevědomí a chuť tvrdě pracovat.
Naučit sebeobraně.
Prodloužit soběstačnost seniorů.
Žít aktivní život – žít naplno.
Obohatit jedince o dobrý kolektiv.
Zlepšit zdravotní stav chronicky nemocných.

Jakým konkrétním činností se v kroužku věnujete?

protahovací a posilovací cvičení, rozdýchání, rozcvičení, uvolnění, cvičení ásan, trénink pro rozvíjení vlastností, vlastní hra, analýza hry, běhy, hody, kopy, hry s míčem i bez, dodržování pravidel her, soustředěnost na hru, týmová spolupráce, tanec, aerobik, míčové a dětské hry, posilování, strečink, cviky na dno pánevní, páteř, klouby, osteoporózu, plochou nohu, oční gymnastika, některé cviky z jógy, taneční kroky, country tance, relaxace, zápasení s údery a bez

Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku? (jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Účastník kroužku je schopen samostatného tanečního vyjádření na danou hudbu.
Chápe tanec jako prostředek komunikace mezi lidmi i vyjádření svých pocitů.
Orientuje se v základních technikách a prvcích.
Zvýšené taneční a pohybové dovednosti členů.
Vyšší koordinace končetin a center pohybu.
Zvýšená schopnost koncentrace.
Zlepšení rovnováhy a koordinace.
Uvolnění svalů okolo páteře a celková pohybová zdatnost.
Psychické uvolnění.

Obratnost na úrovni fotbalové přípravky.
Fotbalové myšlení.
Zlepšení týmové spolupráce.
Zvýšené pohybové dovednosti, lepší obratnost.
Lepší koordinace celého těla.
Zvýšené taneční a pohybové dovednosti.
Vyjádření svých pocitů pomocí tance a hudby.
Účastník slyší hudbu, umí se v ní orientovat.
Mírné posilování, základní cviky proti různým bolestem (posílení, uvolnění).
Zvýší se pohyblivost cvičenek, prokrvení,lepší se zdravotní informovanost.
Vydrží celý trénink.

Uved'te do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

Vysvětlování – 7x velmi často
Samostatná práce – 1x velmi často, 1x často, 2x občas
Týmová práce – 3x velmi často, 1x občas, 1x málo
Názorné ukázky – 4x velmi často, 2x často, 1x občas
Nápodoba – 2x velmi často, 1x často, 2x občas, 1x málo
Improvizace – 1x velmi často, 2x občas, 1x málo, 1x vůbec
Soutěž – 1x velmi často, 2x často, 1x občas, 1x málo, 1x vůbec
Hra – 1x velmi často, 2x občas, 1x málo, 1x vůbec
Výlet – 1x velmi často, 1x málo, 3x vůbec
Řešení problémů – 1x velmi často, 1x často, 1x občas, 1x málo, 1x vůbec
Rozhovor – 1x velmi často, 1x často, 2x občas, 2x vůbec
Experiment – 2x často, 2x málo, 1x vůbec
Projekt – 1x často, 3x vůbec

Shrnutí oblasti pohybových kroužků

Cílová skupina je opět velmi různorodá. V kroužcích je nejčastěji více než 20 osob.
Společné výchovné cíle pro všechny kroužky: Koordinace pohybů. Rozvíjet základní pohybové dovednosti. Podpořit kladný vztah ke sportu.
Společné konkrétní činnosti: rozcvičení, uvolnění, protahovací a posilovací cvičení.

Společné očekávané výstupy pro všechny kroužky: Orientuje se v základních technikách a prvcích. Zlepšení rovnováhy a koordinace.

Nejčastější metody práce: vysvětlování a názorné ukázky.

4.8.3 Přírodovědné kroužky

Pro koho je kroužek určen?

Kroužky jsou určeny pro děti ve věku 8 – 14 let.

S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Všechny přírodovědné kroužky navštěvuje 5 – 10 osob, vedoucí kroužků jsou s počtem účastníků spokojeni.

5 – 10 osob – Přírodopisný kroužek (ano), Přírodovědný (ano), Rybářský (ano)

Co chcete účastníky kroužku naučit? (výchovný cíl působení na účastníky kroužku)

Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru.

Naučit děti zábavnou formou chytat ryby a rozpoznávat je.

Vést ke slušnému chování k přírodě.

Někteří členové získají rybářský lístek.

Poznávat, mít rád a chránit přírodu.

Naučit se pracovat s mikroskopem a lupou.

Pozorovat přírodu a řídit se jejími zákony.

Jakým konkrétním činností se v kroužku věnujete?

péče o zvířata, kresba, exkurze, anatomie a fyziologie ryb, technika rybolovu, použití DVD filmů, pořádáme závody, učíme se znát vodu, účastníme se výlovů ryb, práce s lupou, mikroskopem, buzolou, kahanem a zkumavkou, besedy a exkurze

Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku? (jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Základní vědomosti a dovednosti ohledně zvířat.

Péče o zvířata.

Umí poradit při výběru mazlíčka do domácnosti a jak se o něho starat.

Někteří po roce zvládnou rybářské zkoušky a získají rybářský lístek.

Samostatně pracovat s lupou, mikroskopem, kahanem a buzolou.

Udělat preparát.

Uved'te do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

Vysvětlování – 1x velmi často, 2x často

Samostatná práce – 1x velmi často, 1x často, 1x občas

Týmová práce – 2x občas, 1x málo

Názorné ukázky – 1x často, 1x občas, 1x málo

Nápodobá – 1x občas

Improvizace – 2x občas

Soutěž – 1x často, 1x občas

Hra – 2x často

Výlet – 2x často, 1x málo

Řešení problémů – 2x občas

Rozhovor – 1x často, 1x občas

Experiment – 1x občas

Projekt – 1x občas

Shrnutí oblasti přírodovědných kroužků

Kroužky jsou určeny pro děti ve věku 8 – 14 let. Do kroužků dochází 5 – 10 osob.

Společné výchovné cíle pro všechny kroužky: Naučit základním znalostem a dovednostem v oboru. Vést ke slušnému chování k přírodě. Poznávat, mít rád a chránit přírodu. Pozorovat přírodu a řídit se jejími zákony.

Společné konkrétní činnosti: pobyt v přírodě

Společné očekávané výstupy pro všechny kroužky: žádná shoda v dotaznících nebyla nalezena.

Nejčastější metody práce: hra a výlet.

4.8.4 Hudební kroužky

Pro koho je kroužek určen?

Hudební kroužky jsou určeny pro děti 5 – 17 let, Kytara a Hudební skupina jsou otevřeny všem zájemcům.

S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Ve všech kroužcích je 5 – 10 účastníků. Čtyři vedoucí jsou s počtem účastníků spokojeni, jeden by uvítal vyšší počet, jeden nižší.

5 – 10 osob – Kytarový soubor (ano), Kytara pokročilí (ne), Hudební skupina (ano),
Hudební kroužek: Veselé muzicírování (ne), Symfoňáček (ano), Veselá flétnička (ano)

Co chcete účastníky kroužku naučit? (výchovný cíl působení na účastníky kroužku)

Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru.

Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie.

Podpořit kladný vztah k hudbě.

Zajistit základní vzdělání v oblasti hudební výchovy.

Dát možnost k hlasitému zpěvu s ostatními.

Naučit základním akordům potřebným ke hře na kytaru a následně zdokonalovat činnost.

Naučit techniku hraní na kytaru.

Správné zpívání, hraní na zobcovou flétnu, orientovat se v notách.

Zvýšit zájem o hudbu.

Aby zase platilo, co Čech to muzikant.

Umožnit rozvoj hudebního cítění.

Podpořit hudební tvořivost, radost ze hry na nástroje, zpěvu a pohybu.

Jakým konkrétním činností se v kroužku věnujete?

zpěv, hra na kytaru, zápis akordů, ladění, vystupování na koncertech, zpívání, hraní na flétnu, hraní s rytmickými nástroji, naučení základních not, seznámení s notami, hudebními znaky, rytmem, s méně náročnými hudebními díly, vystupování před diváky, chování na jevišti, tvorba nových skladeb, zdokonalování techniky hraní, prostor pro volnou fantazii a představivost, alternativa notového zápisu, poznání nástroje, teorie, hra na jednoduché hudební nástroje, poslech a rytmický pohyb

Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku? (jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Účastník kroužku je schopen samostatného tanečního vyjádření na danou hudbu v rozsahu učiva.

Zvýšené taneční a pohybové dovednosti členů.

Vyšší koordinace končetin a center pohybu.

Orientuje se v základních technikách a prvcích.

Účastník doprovodí píseň dle not.

Orientuje se v základních technikách hry na kytaru.

Lepší koordinace a souhra pravé a levé ruky.

Nebojí se použít zpěv jako prostředek k pobavení okolí i sám sebe.

Zvládne zahrát na flétničku noty od c_1 do c_2 .

Zazpívají alespoň 6 písniček.

Zlepšení intonace a rytmu při zpěvu.

Zvládnutí jednoduchého doprovodu písniček (na činely, dřívka, metalofon).

Pohybový doprovod zpěvu a říkadel.

Uved'te do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

Vysvětlování – 2x velmi často, 3x často, 1x občas

Samostatná práce – 1x často, 2x občas, 2x vůbec

Týmová práce – 2x velmi často, 2x často, 1x málo

Názorné ukázky – 2x velmi často, 4x často

Nápodoba – 2x velmi často, 2x často, 2x občas

Improvizace – 1x velmi často, 1x často, 1x občas, 1x vůbec

Soutěž – 1x často, 1x občas, 3x vůbec

Hra – 1x velmi často, 1x často, 1x málo, 2x vůbec

Výlet – 1x velmi často, 1x občas, 1x málo, 2x vůbec

Řešení problémů – 1x velmi často, 2x často, 1x občas, 1x vůbec

Rozhovor – 2x velmi často, 1x často, 2x občas

Experiment – 1x velmi často, 1x občas, 1x málo, 1x vůbec

Projekt – 2x velmi často, 1x málo, 1x vůbec

Shrnutí oblasti hudebních kroužků

Kroužky jsou určeny pro děti ve věku 5 – 17 let. Do kroužků dochází 5 – 10 osob.

Společné výchovné cíle pro všechny kroužky: Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie. Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru. Podpořit kladný vztah k hudbě. Zajistit základní vzdělání v oblasti hudební výchovy. Zvýšit zájem o hudbu. Umožnit rozvoj hudebního cítění.

Společné konkrétní činnosti: teorie, poslech a rytmický pohyb, vystupování před diváky.

Společné očekávané výstupy pro všechny kroužky: Orientuje se v základních technikách a prvcích.

Nejčastější metody práce: vysvětlování, týmová práce, názorné ukázky, nápodoba, rozhovor, projekt.

4.8.5 Jazykové kroužky

Pro koho je kroužek určen?

Jazykové kroužky jsou určené pro mládež a dospělé.

S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Do jazykových kroužků dochází 6 – 13 účastníků. Vedoucí jsou s počtem účastníků spokojeni.

8 – 13 osob – Angličtina pro seniory (ano)

6 osob – Německá konverzace (ano)

Co chcete účastníky kroužku naučit? (výchovný cíl působení na účastníky kroužku)

Základní fráze a výslovnost.

Aby se domluvili v důležitých situacích.

Využívání znalostí z poslechu, sledování videa, interaktivní hry.

Podpořit sebevědomí seniorů, nebát se komunikovat.

Možnost komunikace v cizím jazyce.

Podpořit další zdokonalení v cizím jazyce.

Jakým konkrétním činností se v kroužku věnujete?

nácviky výslovnosti, sledování videa, poslech, čtení a procvičování podle učebnice, zpívání anglických písniček, hry na posilování paměti, konverzace, porozumění čtenému textu

Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku? (jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Studenti zvládnou základní fráze.

Umí mluvit o své rodině, koníčcích, umí požádat o pomoc, ale i ji odmítnout.

Umí několik anglických písniček.

Zvládnou 4 – 6 lekcí z učebnice – Angličtina pro samouky.

Je schopen kultivovaného vyjádření se k různým tématům.

Umí angličtinu na úrovni C1 evropského referenčního rámce.

Uveďte do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

Vysvětlování – 1x často, 1x občas

Samostatná práce – 2x občas

Týmová práce – 2x velmi často

Názorné ukázky – 1x velmi často, 1x často

Nápodoba – 1x velmi často, 1x málo

Improvizace – 2x často

Soutěž – 1x občas, 1x málo

Hra – 2x velmi často

Výlet – 1x málo, 1x vůbec

Řešení problémů – 1x velmi často, 1x málo

Rozhovor – 2x velmi často

Experiment – 1x občas, 1x málo

Projekt – 1x velmi často, 1x občas

Shrnutí oblasti jazykových kroužků

Kroužky jsou určeny pro mládež a dospělé. Do kroužků dochází 6 – 13 osob.

Společné výchovné cíle pro všechny kroužky: Aby se domluvili v důležitých situacích. Možnost komunikace v cizím jazyce. Podpořit další zdokonalování v cizím jazyce.

Společné konkrétní činnosti: nácviky výslovnosti, sledování videa, poslech, čtení, konverzace, zpívání písniček.

Společné očekávané výstupy pro všechny kroužky: Studenti zvládnou základní fráze. Jsou schopni kultivovaného vyjadřování se k různým tématům.

Nejčastější metody práce: týmová práce, hra, rozhovor.

4.8.6 Počítačové kroužky

Pro koho je kroužek určen?

Oba kroužky jsou určené jak pro děti, tak pro dospělé.

S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Do kroužků dochází 5 – 10 účastníků (limitováno počtem počítačů v učebně).

Co chcete účastníky kroužku naučit? (výchovný cíl působení na účastníky kroužku)

Naučit základním znalostem a dovednostem.

Jakým konkrétním činnostem se v kroužku věnujete?

práce na PC, poznávání techniky, poznávání jednotlivých aplikací a možností

Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku? (jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Orientuje se v základech práce na PC.

Účastník je schopen samostatné práce na PC.

Uveďte do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

Vysvětlování – 2x velmi často

Samostatná práce – 1x občas

Týmová práce – 1x málo

Názorné ukázky – 2x velmi často

Nápodoba – 1x velmi často

Improvizace – 2x občas

Soutěž – 1x málo

Hra – 1x málo

Řešení problémů – 1x velmi často, 1x často

Rozhovor – 1x často

Shrnutí oblasti počítačových kroužků

Kroužky jsou určeny jak dětem, tak dospělým. Do kroužků dochází 5 – 10 osob.

Společné výchovné cíle pro všechny kroužky: Naučit základním znalostem a dovednostem.

Společné konkrétní činnosti: práce na PC, poznávání techniky, poznávání jednotlivých aplikací a možností.

Společné očekávané výstupy pro všechny kroužky: Orientuje se v základech práce na PC. Účastník je schopen samostatné práce na PC.

Nejčastější metody práce: vysvětlování, názorné ukázky.

4.8.7 Ostatní kroužky

Pro koho je kroužek určen?

Tyto kroužky jsou určeny pro účastníky ve věku 6 – 20 let.

S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Kroužky pracují v počtu od 6 do 24 účastníků. Pět vedoucích je s počtem účastníků spokojena, jeden by uvítal účastníků méně.

6 – 10 osob - Žurnalistika (ano), Čeština za školou (ano), Vaření a pečení (ano),
Dramatika (ano)
10 – 15 osob- Plastikové modelářství (ano)
nad 20 osob – Střelecký (ne)

Co chcete účastníky kroužku naučit? (výchovný cíl působení na účastníky kroužku)

Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru.
Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie.
Zdokonalit vyjadřování účastníků na úrovni mluveného i psaného jazyka.
Naučit účastníky tvůrčímu a kritickému uvažování.
Seznámit účastníky se základními pojmy žurnalistiky a umožnit jim základní orientaci
v oboru a jeho praktických výstupech.
Seznámit s pracovním postupem stavby plastikových modelů.
Úpravy pro dosažení maximální věrnosti s originálem.
Seznámit s historií a současností letectví.
Rozvíjet zájem o divadlo.
Nebát se vystupovat na veřejnosti.
Získání základních poznatků ze správného mluvení a dýchání.
Naučit základním dovednostem, znalostem sportovní střelby.
Střelba jako sport, příprava střelu.
Zlepšení znalostí v češtině, pravopis a znalosti ve čtení, porozumění textu.
Základy uvědomělého čtení, recitace a přednesu.

Jakým konkrétním činností se v kroužku věnujete?

psaní článků a jejich publikace v občasníku DDM, následná kritika a zhodnocení
občasníku po obsahové i grafické stránce, výklad a analýza žurnalistických pojmů
(žánry, postupy, terminologie), získávání informací a práce s nimi, tvůrčí hry, příprava
modelu k lepení, lepení, natírání, nanášení obtisků, seznamování se skutečným
strojem, který byl předlohou modelu, seznamování s historií a současností letectví,
vaření, pečení, příprava a tvarování těsta, krájení, práce podle návodu, tvorba lidských
charakterů na zadaném podkladu, nastudování divadelní hry, improvizace, tvorba
situací, hraní různých her, střelba na terč, příprava fyzická k zvládnutí zbraně a
psychická k zvládnutí zátěžových situací, technická a taktická k přípravě na soutěž,

návštěva divadelního představení, příprava vánočního pásma, smysl pro vyjádření obsahu básní

Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku? (jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Písemně i ústně se vyjádřit k zadanému tématu.

Orientovat se v oboru (rozlišit publicistiku od zpravodajství, zprávu od komentáře, fejeton od sloupku).

Žáci s určitým stupněm nadání jsou schopni postavit slušný model tak zvaně z krabičky.

Zvládnutí jednoduchých studených i teplých jídel.

Upeče moučník, cukroví, koláč.

Pracuje samostatně podle receptu a návodu.

Děti nebudou mít ostych z vystupování.

Budou schopné samostatného například recitačního vystoupení.

Zvládají základní techniky dýchání a mluvení.

Zvládá základní rozdělení zbraní, střeliva.

Střelba jako základní olympijská disciplína.

Chápe tanec jako prostředek komunikace mezi lidmi i vyjádření svých pocitů.

Zlepšení vyjadřovacích schopností v projevu písemném i ústním.

Uved'te do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

Vysvětlování – 5x velmi často, 1x občas

Samostatná práce – 4x velmi často, 1x často, 1x občas

Týmová práce – 2x velmi často, 2x často, 1x občas, 1x vůbec

Názorné ukázky – 4x velmi často, 2x často

Nápodoba – 1x velmi často, 3x často, 1x občas, 1x vůbec

Improvizace – 1x velmi často, 1x často, 3x občas

Soutěž – 1x často, 3x občas, 1x málo

Hra – 1x velmi často, 1x často, 3x občas

Výlet – 4x málo, 1x vůbec

Řešení problémů – 1x velmi často, 2x často, 2x občas

Rozhovor – 2x velmi často, 2x často, 1x občas, 1x vůbec

Experiment – 2x často, 1x občas, 1x málo

Projekt – 2x občas, 2x vůbec

Shrnutí oblasti ostatních kroužků

Kroužky navštěvují účastníci ve věku 6 – 20 let. Kroužky pracují v počtu 6 – 24 osob.

Společné výchovné cíle pro všechny kroužky: Naučit základním znalostem a dovednostem v oboru. Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie.

Společné konkrétní činnosti: velmi různorodé, není možné najít shodu.

Společné očekávané výstupy pro všechny kroužky: velmi různorodé, není možné najít shodu.

Nejčastější metody práce: vysvětlování, samostatná práce, názorné ukázky, týmová práce.

Celkové vyhodnocení všech sedmi oblastí

Domy dětí a mládeže poskytují velmi bohatou nabídku kroužků, jejichž povaha se mnohdy zásadně liší. Je obtížné sumarizovat jednotlivé body pro všechny skupiny kroužků dohromady. Pro všechny oblasti byly možné nalézt společné výchovné cíle a některé metody práce.

Cílová skupina účastníků je u jednotlivých oblastí, ale i kroužků velmi různá. Kroužky jsou určené pro předškolní děti, školáky, studenty, dospělé i důchodce.

Pro všechny skupiny kroužků jsou společné následující výchovné cíle: *Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie. Podpořit kladný vztah k oboru. Naučit základním znalostem a dovednostem v oboru.*

Konkrétní činnosti a očekávané výstupy jsou u každé oblasti kroužků jiné.

Nejčastějšími metodami práce, které jsou společné pro většinu kroužků jsou: *vysvětlování, názorné ukázky, rozhovor a týmová práce.*

Ukázalo se, že není možné stanovit všechny body ŠVP pro všechny oblasti kroužků dohromady. Některé body lze stanovit pro jednotlivé skupiny kroužků, jiné (například obsah činnosti) jsou třeba stanovit pro každý kroužek zvlášť.

5 Návrh náplně ŠVP a doporučení k jeho sestavení pro DDM Symfonie Poděbrady

Současná forma zpracování ŠVP v DDM Symfonie je nedostatečná. Je velmi stručná a neobsahuje potřebné náležitosti. Je vhodné její přepracování.

DDM Symfonie Poděbrady se nejvíce zabývá pravidelnou zájmovou činností, kterou uplatňuje formou různorodých kroužků. Dále nabízí příležitostnou činnost, tábory, soutěže a individuální práci vedoucí k rozvoji nadání. Do jaké míry DDM nabízí spontánní aktivity nebylo analýzou internetových stránek zjištěno.

Kroužky v DDM Symfonie v Poděbradech byly rozděleny do 7 oblastí (výtvarné, pohybové, přírodovědné, hudební, jazykové, počítačové a ostatní). Pro tyto oblasti je vhodné stanovit charakteristiky, které jsou společné pro všechny kroužky v dané oblasti a to výchovně vzdělávací cíle, metody práce a klíčové kompetence. Některé z těchto charakteristik (výchovně vzdělávací cíle a metody práce) byly získány v rámci této práce v dotazníkovém šetření. Pro každý kroužek zvlášť, poté obsah činnosti a očekávané výstupy účastníků kroužků.

Dle zjištěných aktivit, které v DDM Symfonie probíhají by bylo vhodné do náplně ŠVP zařadit:

- spontánní aktivity
- více pobytových táborů (DDM Symfonie v současnosti nabízí převážně tábory příměstské)
- aktivity, programy nebo tábory pro rozvoj nadaných dětí
- technické kroužky

Jinak náplň činnosti DDM Symfonie obsahuje vše potřebné.

Ostatní oblasti činnosti DDM je možné ve ŠVP zpracovat obdobně jako činnost pravidelnou, pro každou oblast činnosti se mohou vypsát také již zmíněné charakteristiky. Je vhodné, aby plán příležitostných akcí byl samostatnou přílohou, protože jeho obsah je rok od roku jiný, nebude nutné dělat úpravy v samotném ŠVP, ale obměnit se pouze příloha.

Jako efektivnější se ukázala ta metoda práce, kdy se na sestavování ŠVP podílí větší část všech interních zaměstnanců, alespoň paní ředitelka a vedoucí jednotlivých oddělení.

Při tvorbě ŠVP je zejména vhodné:

- vycházet z dotazníkového šetření mezi vedoucími kroužků a ze SWOT analýzy
- vycházet ze zkušeností, získaných celoroční komunikací s vedoucími kroužků
- vycházet ze zkušeností paní ředitelky ze seminářů pro ředitele DDM
- používat Metodiku pro tvorbu ŠVP
- brát ohled na potřeby poptávky (co je vhodné, aby se veřejnost o našem DDM z ŠVP dozvěděla)
- brát ohled na materiální zabezpečení, počet zaměstnanců, finanční možnosti
- po dokončení ŠVP je vhodné seznámit externisty přiměřeným způsobem s jeho obsahem

6 Závěr

Tato práce přibližuje prostředí domů dětí a mládeže a to především v kontextu s tvorbou ŠVP, dle kterého se vzdělání v jednotlivém školském zařízení uskutečňuje.

V rámci této práce byla provedena analýza internetových stránek vybraných DDM ve Středočeském kraji. Tato analýza poskytla náhled na činnost, kterou DDM prezentují veřejnosti.

Strukturované rozhovory s řediteli DDM autorce pomohly hlouběji proniknout do problematiky a ukázaly se při nich způsoby práce, které jednotlivé DDM při tvorbě ŠVP využily.

SWOT analýza ukázala to, jak vedoucí kroužků vnímají svou práci a celé středisko volného času. Co považují za klady a kde naopak vidí rezervy. Z dotazníků rozdaných vedoucím kroužků v DDM Symfonie Poděbrady bylo možné získat informace, které budou uplatněny při tvorbě ŠVP ve zmíněném volnočasovém zařízení.

Na základě výše zmíněných kroků byla následně navržena náplň ŠVP a doporučení pro jeho sestavení pro DDM Symfonie Poděbrady a tím byl splněn hlavní cíl práce.

7 Seznam pramenů

Literatura:

DISMAN, M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha : Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0139-7.

HÁJEK, Bedřich. HOFBAUER, Břetislav. PÁVKOVÁ, JIŘINA. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.

MACEK, Milan. HÁJEK, Bedřich a kolektiv. *Školská zařízení pro zájmové vzdělávání. Soubor metodických textů k činnosti středisek pro volný čas dětí a mládeže, školských klubů, školních družin*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odbor pro mládež, 2002.

MACEK, Milan a kolektiv. *Střediska pro volný čas dětí a mládeže. Souhrn metodických textů k vybraným problémům činnosti domů dětí a mládeže a stanic zájmových činností*. Praha: Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, odbor pro mládež, 1998.

MACEK, Milan. HEŘMANOVÁ, Jana a kolektiv. *Metodika pro podporu tvorby ŠVP ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání*. 1. vyd. Praha: Národní institut dětí a mládeže, 2007. ISBN 978-80-86784-03-8.

MACEK, Milan - HEŘMANOVÁ, Jana - BĚLECKÝ, Zdeněk. *Metodika pro podporu tvorby školního vzdělávacího programu ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání*. Praha : Národní institut dětí a mládeže, 2007. 98 s. ISBN 978-80-86784-03-8 (brož.).

PÁVKOVÁ, Jiřina. HÁJEK, Bedřich. HOFBAUER, Břetislav. HRDLÍČKOVÁ, VLASTA. PAVLÍKOVÁ, Alena. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.

ŠVINGALOVÁ, Dana. *Metodické pokyny pro zpracování bakalářských prací*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2003. ISBN 80-7083-704-7.

Právní normy:

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb. o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků. ISSN 1211-1244.

Vyhláška MŠMT ČR č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2005. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Internetové zdroje:

Dům dětí a mládeže Čáslav [online]. [cit. 2009-03-10]. Dostupné z: <<http://www.ddmcaslav.cz>>.

Dům dětí a mládeže Kolín [online]. [cit. 2009-03-10]. Dostupné z: <<http://www.ddmkolin.cz>>.

Dům dětí a mládeže Dominik Kutná Hora [online]. [cit. 2009-03-12]. Dostupné z: <www.ddm.kh.cz>.

Dům dětí a mládeže Symfonie Poděbrady [online]. Poslední aktualizace 10.3.2009. [cit. 2009-03-13]. Dostupné z: <www.ddmpodebrady.cz>.

MICHÁLEK, David. *Dům dětí a mládeže Nymburk* [online]. Poslední aktualizace 11.3.2009. [cit. 2009-03-12]. Dostupné z: <www.ddm-nymburk.cz>.

Výběr z adresáře škol a školských zařízení [online]. Ústav pro informace ve vzdělávání. Poslední aktualizace 3.10.2009. [cit. 2008-10-05]. Dostupné z: <<http://founder.uiv.cz/registr/vybskolrn.asp>>.

ŽALUD, Jan. *Dům dětí a mládeže Na Výstavišti Mladá Boleslav* [online]. [cit. 2009-03-12]. Dostupné z : <www.ddm-mb.cz>.

Přílohy:

- Příloha č. 1: DDM ve Středočeském kraji
- Příloha č. 2: Činnost DDM Čáslav
- Příloha č. 3: Činnost DDM Kolín
- Příloha č. 4: Činnost DDM Dominik v Kutné Hoře
- Příloha č. 5: Činnost DDM Na Výstavišti v Mladé Boleslavi
- Příloha č. 6: Činnost DDM Nymburk
- Příloha č. 7: Činnost DDM Symfonie v Poděbradech
- Příloha č. 8: Otázky k tvorbě ŠVP
- Příloha č. 9: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Čáslav
- Příloha č. 10: Strukturovaný rozhovor s ředitelem DDM Kolín
- Příloha č. 11: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Dominik v Kutné Hoře
- Příloha č. 12: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Na Výstavišti v Mladé Boleslavi
- Příloha č. 13: Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Nymburk
- Příloha č. 14: SWOT analýza v DDM Symfonie v Poděbradech
- Příloha č. 15: Dotazník pro vedoucí kroužků

Příloha č.1

DDM ve Středočeském kraji								
název DDM	ulice	město	PSČ	telefon	web	ředitel/ka	poznámky	e-mail
DDM	Poštovní 1668	Benešov	256 01	317 721 911	www.ddmbenesov.com	Milada Rýdlová		ddm.benesov@centrum.cz
Městský dům dětí a mládeže	Mariánské náměstí 1396	Brandýs nad Labem	250 01	732 410 323	www.mddmbrandys-boleslav.cz	Klára Jurčíková	ŠVP na webu	mddm@mesto.brandysnl.cz
DDM	Jeníkovská 222	Čáslav	286 01	327 315 562	www.ddmcaslav.cz	Iva Hýblová		reditelka@ddmcaslav.cz
Městský dům dětí a mládeže	Havlíčkova 691	Čelákovice	250 88	326 991 217	www.mddmcelakovice.cz	Ing. Alena Zradičková	ŠVP na webu	mddm.celakovice@seznam.cz
Středisko volného času	Větrná 869	Hořovice	268 01	311 512 223	www.domececkhorovice.cz	Vladka Šlosarová	ŠVP na webu	vslosarova@domececkhorovice.cz
Labyrint	Arbesova 1187	Kladno-Kročehlavy	272 01	312 247 640, 312 247 663	www.labyrint-svc.cz	PhDr. Jaroslav Hrách	středisko volného času, vzdělávání a služeb	labyrint@labyrint-svc.cz
DDM	Pražská 161	Kolín I.	280 50	321 712 939, 321 714 939	www.ddmkolin.cz	Luboš Votroubek		ddmkolin@seznam.cz
DDM	Smetanova 168	Kralupy nad Vltavou	278 01	315 722 430	www.ddmkralupy.webz.cz	Marie Blažková		ddmkralupy@seznam.cz
DDM Dominik	Kremnická 32	Kutná Hora	284 01	327 512 089	www.ddm.kh.cz	Jitka Křištofová	ŠVP na webu	ddm@kh.cz
DDM	Na Polabí 2854	Mělník	276 01	315 623 028	www.ddm-melnik.cz	Zdeňka Černá		cerna@ddm-melnik.cz
DDM "Na Výstavišti"	Husova 201	Mladá Boleslav	293 01	326 323 281, 326 326 937	www.ddm-mb.cz	Bc. Hana Suková Pelantová	ŠVP na webu	ddm-mb@ddm-mb.cz
DDM	Mládežnická 984	Neratovice	277 11	315 682 187	www.ddmneratovice.net	Bc. Romana Dvořáková		ddmnera@centrum.cz
DDM	2. května 968	Nymburk	288 02	325 514 671	www.ddm-nymburk.cz	Sylva Polnická	ŠVP na webu	ddm@ddm-nymburk.cz
DDM Symfonie	Za Nádražím 56	Poděbrady	290 01	731 615 662	www.ddmpodebrady.cz	Mgr. Eva Pišová		pisovae@ddmpodebrady.cz
DDM	Pod Šachtami 294	Příbram IV.	261 01	318 623 127		Mgr. Zdeněk Kolda		ddm@ddm.pb.cz
DDM	Nerudova 504	Rakovník	269 01	313 517 298	www.mujiweb.cz/spolecnost/ddmrako/	Zdeňka Jirková		ddmrako@iol.cz
DDM OSTROV	Třebizského 163	Slaný	274 01	312 522 503, 737 521 978	www.ostrov-svc.cz	Mgr. Miroslava Kaisrlíková		kaisrlikova@ostrov-svc.cz
DDM	Vítězslava Nováka 372	úvaly	250 82	607 121 713	www.mddmuvaly.cz	Jana Pospíšilová		mddmuvaly@seznam.cz
Městský dům dětí a mládeže	Husovo náměstí 472	Vlašim	258 01	317 842 310	www.mddmvlasim.cz	Pavla Homolková		mddm@mddmvlasim.cz
Středisko pro volný čas	Karla Majera 370	Všemíry	252 31	257 711 241		Mgr. Anna Bímová		

zdroj: <http://founder.uiv.cz/registr/vybskolrn.asp>, 5.10.2009

Příloha č. 2 Činnost DDM Čáslav

Pravidelná zájmová činnost ve školním roce 2008/2009

	Výtvarné kroužky	Pohybové kroužky	Oblast přírodovědná	Hudební kroužky	Jazykové	Počítačové kroužky	Ostatní
1	Keramika pro dospělé I.	Aerobic	Ekologie	Country kytara I.	Angličtina	Základy práce na PC	Brouček pro předšk.
2	Keramika pro dospělé II.	Aerobic	Hry s přírodou	Country kytara II.	Anglická konverzace	Základy práce na PC	Brouček pro předšk.
3	Keramika pro pokročilé I.	Aerobic 4.-6. tř.	Chovatelský	Flétna	Angličtina I.	Základy práce na PC I.	Hasiči I.
4	Keramika pro pokročilé II.	Aerobic I.	Rybáři I.	Flétna I.	Angličtina II.	Základy práce na PC II.	Hasiči II.
5	Keramika pro talentované děti	Aerobic II.	Rybáři II.	Flétna II.	Angličtina pro MŠ	Psaní všemi deseti	Plastikovní modeláři
6	Keramika pro začátečníky	Aerobic Ladybirds	Tajemství přírody	Hra na flétnu I.	Němčina		Střelecký
7	Keramika pro začátečníky II.	Aerokick box		Hra na flétnu II.	Němčina		Střelecký
8	Paličkování	Country tance		Hra na flétnu III.	Ruština		Šachy
9	Paličkování pro SŠ a dospělé	Floreal II.		Hra na flétnu IV.			Šachy
10	Šikovné ruce	Florbal		Kytara I.			Vaření
11	Šikulové	Florbal I.		Kytara II.			Zábavný klub
12	Tvořivý klub	Florbal I.		Kytara III.			
13	Výtvarný	Florbal II.		Kytara IV.			
14	Výtvarný	Fotbal I.		Kytara IV.			
15	Výtvarný	Hry s aerobikem		Kytara V.			
16	Výtvarný	Kick box I.					
17	Výtvarný I.	Kick box II.					
18	Výtvarný II.	Mažoretky					
19		Mažoretky Baby					
20		Mažoretky Berušky					
21		Mažoretky Hvězdičky					
22		Mažoretky Sluníčka					
23		Mažoretky Srdíčka					
24		Míčové hry					
25		Moderní tanec - PLAY					
26		Moderní tanec - PLAY					
27		Moderní tanec GO PLAY I.					
28		Moderní tanec GO PLAY II.					
29		Pohyb je hra I.					
30		Pohyb je hra II.					
31		Sportovní					
32		Sportovní hry					
33		Step - clogging začátečníci					
34		Step pokročilí					
35		Stolní tenis I.					
36		Taneční I.					
37		Taneční II.					
38		Taneční III.					
39		Taneční příprava					
40		Velejbal					
41		Veselé cvičení					

Příležitostné akce v měsíci dubnu 2009

1	Výtvarné odpoledne v klubu důchodců
2	2. ročník taneční soutěže Čáslavský čtyřlístek
3	Modelsalon
4	Středočeský taneční pohár

Tábory 2009

1	Zderaz u Skutče - letní tábor pro děti od 1. třídy
2	Horní Bradlo u Seče - Dobrodružství tří mušketýrů (od 7 let)
3	Horní Bradlo u Seče - taneční tábor (od 1. třídy)

Příloha č. 3 Činnost DDM Kolín
Pravidelná zájmová činnost ve školním roce 2008/2009

	Výtvarné kroužky	Pohybové kroužky	Hudební kroužky	Jazykové	Ostatní
1	Barvíněk - výtvarná dílna	Aerobic 1	Flétna	Angličtina - začátečníci	Foto kroužek
2	Fixík - výtvarná dílna	Aerobic 2	Zpěv trochu jinak	Znaková řeč 1	Klub plastikových modelářů
3	Keramický kroužek 1	Jóga		Znaková řeč 2	Literárně dramatický kroužek
4	Keramický kroužek 2	Klub spol. tance - junior			Malé divadlo
5	Keramický kroužek 3	Kondiční kulturistika			Modelářský kroužek
6	Keramický kroužek 4	Pohybová rytmika			Moderátorský kroužek
7	Keramický kroužek Veltruby 1	Ponny klub			Rozhlasový kroužek
8	Keramický kroužek Veltruby 2	Příprava mažorettek			Šachový kroužek I.
9	Keramika pro dospělé 1	Sportovní střelba 1			Šachový kroužek II.
10	Keramika pro dospělé 2	Sportovní střelba 2			
11	Keramika Sluníčko	Taneční klub B. Matiaše			
12	Keramika Sluníčko 1	Taneční příprava KST			
13	Keramika Sluníčko 2	Vergilio A - mažoretkový sport			
14	Keramika Sluníčko 4	Vergilio - line dance a country			
15	Keramika Sluníčko 5	Vergilio C - mažoretkový sport			
16	Keramika Sluníčko 6				
17	Klub maminek a dětí				
18	Pastelka - výtvarná dílna				
19	Práce s pedikem				
20	Veltrubská písklata				
21	Výtvarka Veltruby 1				
22	Výtvarka Veltruby 2				

Příležitostné akce v měsíci dubnu 2009

1	Prázdniny ve městě - velikonoční tvoření
2	Keramika pro dospělé - pohodový večer s keramickou tvorbou
3	O velikonočního beránka - žákovský šachový turnaj
4	Středočeský taneční pohár - taneční soutěž v moderním tanci
5	Setkání malých sběratelů
6	Slet čarodějnic

Tábory 2009

1	Podzimní prázdniny s výtvarnou
2	Tábor s maminkou
3	Výtvarný tábor
4	Tábor – koně

Individuální práce s účastníky vedoucí k rozvoji nadání

1	Malé divadlo
2	Klub společenského tance
3	Mažoretky Domu dětí a mládeže Kolín
4	Sportovní střelecký klub DDM Kolín
5	Šachový kroužek
6	Taneční skupina Koliňáček

Organizace soutěží

1	Anglický jazyk
2	Biologie
3	Český jazyk
4	Dějepis
5	Dětská scéna
6	Fyzika
7	Chemie
8	Matematický klokan
9	Matematika
10	Mladý zahrádkář
11	Německý jazyk
12	Pythagoriáda
13	Wolkrův Prostějov
14	Zeměpis

Nabídka otevřených spontánních aktivit

1	Otevřený klub Céčko
---	---------------------

Příloha č. 4 Činnost DDM Kutná Hora
Pravidelná zájmová činnost ve školním roce 2008/2009

	Výtvarné kroužky	Pohybové kroužky	Oblast přírodovědná	Hudební kroužky	Jazykové	Ostatní
1	Keramický dospělí a mládež	Aerobic	Rybářský	Flétna od 6 let	Angličtina předškolní děti	Aranžérský
2	Keramický pokročilí	Bruselení		Kytara pokročilí	Angličtina školní děti	Dramatický
3	Keramický rodič a dítě do 6 let	Břišní tanec děti		Kytara začátečníci	Francouzština	Herecký
4	Keramický zač. od 4 let	Břišní tanec dospělí		Pěvecký kroužek		Hra GO
5	Keramický zač. od 6 let	Clogging (americký step)		Sborový zpěv		Klub Hra
6	Paličkování mír. pokroč.	Cvičení dětí a rodičů		Skupinová flétna		Klub Kuřátka
7	Paličkování pokročilí	Hip hop		Skupinová kytara		Novinářský
8	Paličkování začátečníci	Jóga				Sběratelský
9	Šikulka	Lední hokej				Stolní deskové hry
10	Výtvarný	Mažoretky Baby				Šachy pok.
11		Mažoretky Mini				Šachy zač.
12		Mažoretky Punto				Vaření
13		Roztleskávačky				
14		Rytmika				
15		Sportovní gymnastika				
16		Stolní tenis				

Příležitostné akce v měsíci dubnu 2009

1	Korálky do šířky i do dálky - zdobení oděvů, Zdobení velikonočních vajíček
2	Klubákova tvořivá sobota - zdobení triček, keramika
3	Turnaj autíček na dálkové ovládání
4	Turnaj v kulečnicku
5	Jarní spaní - výlet do Prahy
6	Velikonoční tradice - zdobení kraslic, pletení pomlázky, pečení beránka
7	Keramická zahradní dekorace
8	Kouzlení s drátky
9	Výlet na Kunětickou horu

Tábory 2009

1	Primatábor Zbraslavice 09
2	Za tajemstvím Pravčické brány

Organizace soutěží

1	Biologická olympiáda
2	Fyzikální olympiáda
3	Duatlon

Nabídka otevřených spontánních aktivit

1	Zahrada a hřiště DDM
2	Volně přístupné klubovny - stolní hry, šipky, kulečník, knížky, mapy, výtvarné potřeby

Příloha č. 5 Činnost DDM Mladá Boleslav

Pravidelná zájmová činnost ve školním roce 2008/2009

	Výtvarné kroužky	Pohybové kroužky	Oblast přírodovědná	Hudební kroužky	Jazykové	Počítačové kroužky	Ostatní
1	Čmouha	Aerobic I.	Cvrčkové	Flétna	Angličtina	Softici	Šachy
2	Keramika pro předškoláky	Aerobic II.	Chovatelský	Kytara	Anglický jazyk pro děti	Počítače	Novináři
3	Tvořilek	Pohybovka	Lesní svišti	Flétna	Německý jazyk pro děti	Počítače	Plastikovní modeláři
4	Dovedné ruce	Stolní tenis	Rybářský	Kytara pokročilí			Jitřenka
5	Keramika začátečníci	Bojová umění	Semínka	Zpívanky			Kašpárek
6	Keramika pokročilí I.	Break Dance	Šikovní ruce	Flétna začátečníci			Televizní studio
7	Keramika pokročilí II.	Delfin	Kukačky	Flétna pokročilí			Kuchtík
8	Skleněnky	Hip hop		Dětský pěvecký sbor			Klub Relax
9	Předškoláček	Hokejbal		Kytara			Divadelní kroužek
10	Keramika	Jumpstyle		Flétna			Skupina 112
11	Aranžování	Moderní tanec					Zdravověda
12	Keramika začátečníci	Softbal					Logopedie
13	Šikulky	Žabky					
14	Keramika pokročilí	Aerobic					
15	Šikulky	Bojová umění					
16	Výtvarná dílna	Pohybovka					
17	Keramika pro začátečníky	Taneční kroužek					
18	Keramika pro pokročilé						
19	Keramika						

Nabídka otevřených spontánních aktivit

1	Klub instruktorů - stolní tenis, fotbálek, kulečník, stolní hry
5	Klub Jen tak - stolní tenis, počítače, DVD, CD přehrávač, společenské hry

Tábory 2009

1	Lyžování v Krkonoších
2	Jarňáky na horách (8 - 18 let)
3	Písnička (1. - 9. třída)
4	Míčuda (do 12 let)
5	Skřítek (do 12 let)
6	Za pokladem kolem světa (1. - 9. třída)
7	Pohoda (do 12 let)
8	Včelka (do 12 let)
9	Mrakomor (do 12 let)
10	Výprava do středu země (od 9 let)
11	Odborné soustředění loutkářských souborů
12	Doba ledová aneb návrat do divočiny (od 9 let)
13	Krkonoš (1. - 9. třída)
14	Radostín (9 - 14 let)
15	Otava 2009 (9 - 15 let)
16	Příměstský tábor v KDM Benátky n.J. (6 - 9 let)
17	Příměstský tábor v KDM Benátky n.J. (6 - 9 let)

Organizace soutěží

1	Festival pana Pipa - nesoutěžní festival dětských a mládežnických souborů
2	Soutěž dětských plastických modelářů
3	Turnaj ve stolním tenise
4	Jarní rošáda - 14. ročník žakovského šachového turnaje

Příležitostné akce v měsíci dubnu 2009

1	Velikonoční výstava - Jarní probouzení
2	Klub Šneček - Hrátky se zvířátky
3	Keramická dílna pro veřejnost
4	EKOklub
5	Klub Korálek - dopolední program pro rodiče s dětmi
6	Výtvarné odpoledne - velikonoční dekorace
7	Klub instruktorů
8	Friday's club - promítání pořadu EXIT 316 – Mise
9	Keramická dílna pro veřejnost
10	Keramická dílna pro nejmenší
11	Cesta za velikonočním zajíčkem
12	Keramická dílna
13	Činnostní stezka - témata k týdnu Země
14	Honza Volf - Úsměvy dneška (výstava obrazů a kreseb)
15	Velikonoční tvoření na Zelený čtvrtek
16	Velikonoční prázdniny v klubu - tradice, zvyky
17	Zajíčkovaná - hledání vajíček, plnění úkolů
18	Mazanec - velikonoční zvyky
19	Friday's club - film Klepání na nebeskou bránu
20	Výtvarný velikonoční pátek
21	Velikonoční prázdniny v klubu aneb Honička za velikonočním zajícem
22	Keramická dílna pro nejmenší
23	Výtvarné tvoření pro rodiče s dětmi
24	Pletení z orobince I.
25	Cesta za zvířátky - výlet do miniZOO
26	Zálesácký den - příjemné odpoledne v lese
27	Detektivní stopovaná
28	Týden země - Svět na talíři aneb Jak se skrze své jídlo a pití dotýkáme světa
29	Bazar jarního a letního oblečení a sportovních potřeb
30	Točení na hrnčířském kruhu
31	Malování na sklo
32	Miss Mazlíček
33	Trénink pro malé čarodějnice a čaroděje
34	Svatojiřské harcování
35	Setkání u hrobu Latinské babičky

Příloha č. 6 Činnost DDM Nymburk

Pravidelná zájmová činnost ve školním roce 2008/2009

	Výtvarné kroužky	Pohybové kroužky	Oblast přírodovědná	Hudební kroužky	Jazykové	Počítačové kroužky	Ostatní
1	Keramický kroužek	Aerobic	Tuláček - 1x měsíčně výlet	Folklorní soubor Šáteček	Angličtina	Počítače - intenzivní kurz pro dospělé	Dramatický kroužek
2	Keramický kurz pro dospělé	Badminton		Kytara pokročilí	Francouzština	Počítače - pokročilí	Elektronické šipky
3	Paličkování	Basketball chlapci		Kytara začátečníci	Italština	Počítače - začátečníci	Grafomotorické nácviky
4	Výtvarná dílna pro děti a rodiče s dětmi	Cvičení při hudbě		Veselé pískání, zdravé dýchání	Němčina pokročilí	Počítače pro předškoláky	Klub Kamarád
5	Výtvarný kroužek	Stolní tenis		Zobcová flétna	Němčina začátečníci	Počítačové hry a surfování po internetu	Logopedie
6	Výtvarný kroužek					Programování	Modeláři
7							Šachy
8							Základ elektrotechniky
9							Žurnalisticko-filmařský

Příležitostné akce v měsíci dubnu 2009

1	Výtvarná dílna - Kuřátko ve skořápce
2	Dvojboj v el. šipkách a stolním tenise
3	Den Země
4	Výtvarná dílna - Obrázek z voskových barev

Tábory 2009

1	Letní příměstský tábor
---	------------------------

Organizace soutěží

1	Vánoční turnaj jednotlivců ZŠ v elektronických šipkách
2	Konverzační soutěž v německém jazyce 2008/2009
3	Dějepisná olympiáda 2008/2009
4	Konverzační soutěž v anglickém jazyce 2008/2009
5	Recitační soutěž 2008/2009
6	Olympiáda v českém jazyce 2008/2009
7	Zeměpisná olympiáda 2008/2009
8	Plavecko-běžecský pohár Středočeského kraje 2009

Příloha č. 7 Činnost DDM Poděbrady

Pravidelná zájmová činnost ve školním roce 2008/2009

	Výtvarné kroužky	Pohybové kroužky	Oblast přírodovědná	Hudební kroužky	Jazykové	Počítačové kroužky	Ostatní
1	Keramické hrátky	Aerobic	Allův kroužek	Flétna	Anglický jazyk	Informatika	Čeština za školou
2	Keramické hrátky 2	Atletická průprava	Floristika	Hudební kroužek	Anglický jazyk	Počítače pro děti	Čeština za školou
3	Keramika	Cvičení pro ženy	Myslivecký kroužek	Hudební seskupení "Růžová"	Angličtina pro seniory	Počítače pro dospělé 1	Dramatika
4	Keramika	Cvičení s hudbou	Ochránci přírody	Hudební skupina Unlimitet	Angličtina pro seniory	Počítače pro dospělé 2	Grafomotorické nácviky
5	Předškoláček	Jóga	Přírodovědný kroužek	Kytara pokročilí	Angličtina pro seniory	Počítačový kroužek	Logopedie
6	Výtvarka trochu jinak	Judo pokročilí	Přírodovědný kroužek	Kytara pro začátečníky	Německá konverzace	Počítačový kroužek	Pečení
7	Keramika	Cyklistika	Rybářský kroužek	Sborový zpěv			Plastikové modelářství
8	Keramika	Florbal	Rybářský kroužek	Symfoňáček - pěvecký sbor			Příprava na přijímací zkoušky
9	Keramika 2	Fotbal	Rybářský kroužek				Psychologické minimum
10	Malování k sebepoznání	Fotbal					Střelecký kroužek
11	Praktická dívka	Hry ve vodě					Vaření a pečení
12	Výtvarná dílna	Klasický balet					
13	Výtvarná výchova	Pohybové hrátky					
14	Výtvarné hrátky	Pohybové hry					
15	Výtvarné hrátky	Pohybový kroužek					
16	Výtvarný kroužek	Sambo					
17	Výtvarný kroužek	Sportovní kroužek					
18	Výtvarný kroužek	Sportovní kroužek					
19		Stolní tenis					
20		Taneční kroužek					
21		Taneční kroužek					
22		Vybíjená					
23		Zdravotní cvičení					
24		Zdravotní cvičení					
25		Zdravotní cvičení					

Příležitostné akce v měsíci dubnu 2009

1	Drátování podstavce na velikonoční vejce
2	Paličkování
3	Velikonoční dílna pro žáky základní školy
4	Výtvarná dílna – Pedik
5	Keramika pro MŠ
6	Výtvarní dílna – Tiffani
7	Výtvarná dílna – Paličkování
8	Malování křídami u příležitosti oslav Dne Země
9	Výtvarná dílna – Modrotisk
10	Výtvarná dílna - Malování na hedvábí
11	Výtvarná dílna – Paličkování
12	Čarodějnice

Individuální práce s účastníky vedoucí k rozvoji nadání

1	Program pro mládež - Cena vévody z Edinburghu
---	---

Organizace soutěží

1	Corny - Středočeský lehkooatletický pohár
2	Den zvířat - výtvarná soutěž
3	Matematická olympiáda
4	Chemická olympiáda
5	Matematický klokan
6	Fyzikální olympiáda
7	Biologická olympiáda
8	Středočeský taneční pohár
9	Pythagoriáda
10	Archimediáda

Tábory 2009

1	Dobyť Jižního pólu expedicí Symfonie 2009 (1. - 9. třída) – příměstský tábor
2	Angličtina s pohybem (6 -12 let) - příměstský tábor
3	Putování za klokanem (6 - 12 let) - příměstský tábor
4	Koně, pro koně, o koních, s koňmi (6 -15 let) - příměstský tábor
5	Ve znamení zvěrokruhu (6 - 15 let) - příměstský tábor
6	Výtvarné hrátky (7 - 13 let) - příměstský tábor
7	Policejní akademie (7 - 14 let)
8	Praktická dívka (7 - 11 let)
9	Praktická dívka (12 - 18 let)
10	Nevyšlapanou cestou 3 (14 - 18 let)

Příloha č. 8 Otázky k tvorbě ŠVP

- 1) Kdo se podílel na sestavování ŠVP?
- 2) Jak dlouho trvala jeho tvorba?
- 3) Bylo pro vaše zařízení obtížné vytvořit ŠVP?
- 4) Jak jste postupovali při tvorbě?
- 5) Jaké metody jste používali?
- 6) Do jaké míry se ŠVP naplňuje?
- 7) Zapojili jste do tvorby ŠVP všechny zaměstnance DDM?
- 8) Pomohla vám Metodika pro tvorbu ŠVP, pracovalo se vám s ní dobře?
- 9) Považujete ŠVP za zásadní v činnosti vašeho DDM?
- 10) Na co všechno jste brali ohled při tvorbě ŠVP?
- 11) Jak často si myslíte, že je ŠVP vašeho zařízení třeba aktualizovat.
- 12) S čím jste měli problém?
- 13) Co vám přišlo obtížné?
- 14) Zapojili jste do tvorby vedoucí kroužků?
- 15) Jak dlouho máte ŠVP?

Příloha č. 9 Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Čáslav

Pondělí 16. března 2009, 10:00

DDM Čáslav

Jeníkovská 222

286 01 Čáslav

paní ředitelka – Iva Hýblová (reditelka@ddmcaslav.cz, tel: 327 311 054)

DDM v Čáslavi sídlí dohromady v budově s Galeríí a Základní uměleckou školou. DDM nemá ŠVP na webových stránkách.

Školní rok 2008/2009: stav k 31.10.2008

počet interních pedagogických zaměstnanců - 4

externí zaměstnanci – 41 zaměstnanců (vedoucí zájmových kroužků)

počet členů zájmových kroužků – 1243

počet zájmových kroužků – 108 (53 - přímo v DDM Čáslav, 55 v okolních ZŠ nebo MŠ – Žehušice, Bílé Podolí, Zbýšov, Krchleby, Žleby, Vlkaneč, Tupadly, Vrdy)

Rozhovor s paní ředitelkou

„Na ŠVP stále pracujeme, základ máme hotový (to je takové to všeobecné). Dělali jsme ho podle osnovy, kterou vyžaduje školský zákon. Podle Metodiky máme vytvořenou hlavní část, kde jsou začleněny klíčové kompetence (na tom se pracuje, máme připraveno v PC, je třeba dát dohromady). ŠVP nemáme celkově ještě dotvořený, chceme ho realizovat od příštího školního roku. Kompletně máme již vytvořenou základní kostru, v počítači máme klíčové kompetence k jednotlivým zájmovým kroužkům, které by se v daných kroužcích našeho zařízení měly rozvíjet. Tvořit ŠVP s externími pracovníky je velmi problematické, protože jsou to mnohdy lidé bez pedagogické praxe a asi by na to dost špatně koukali. Proto vedoucí jednotlivých oddělení (3 interní zaměstnankyně) dostaly za úkol připravit klíčové kompetence pro kroužky ve svém oddělení (název zájmového kroužku, charakteristika, pro koho, věkové rozmezí, výchovně vzdělávací cíle, obsah činnosti, očekávané výstupy, metody práce, klíčové kompetence – mnoho se tvořit nedá). Není to úplně pro každý kroužek, např. máme tady troje mažoretky, takže to je psané souhrnně pro

všechny dohromady. Vycházíme především z Metodiky pro tvorbu ŠVP. Abych řekla pravdu, ŠVP se mi příliš nezamlouvají, podle mého názoru je to kýč.“

Kdo se podílel na sestavování ŠVP?

„Vedoucí oddělení, což jsou tři pedagogické pracovnice plus já.“

Zapojili jste do tvorby nějakým způsobem vedoucí kroužků?

„Prozatím ne, ale budeme muset s nimi konzultovat, je třeba vedoucí s podobou ŠVP seznámit. Jak jsem říkala, chceme ŠVP realizovat až od příštího školního roku, takže ho probereme nejspíše v červnu na pedagogické radě.“

Jak dlouho ve vašem DDM již trvá tvorba ŠVP?

„Tvoříme ho přibližně dva roky, nejdříve se tvořil obecný základ a teď se dopisují konkrétní informace ke kroužkům.“

Bylo pro vás obtížné vytvořit ŠVP?

„Ano i ne, čerpali jsme z metodických materiálů a ze zkušeností ze seminářů pro ředitele. Domnívám se, že metodika vytvořená pro DDM, družiny a školní kluby práci částečně zlehčila.“

Jak jste postupovali při tvorbě ŠVP?

„Vytvořili jsme si kostru, potom vedoucí jednotlivých oddělení dopsaly informace ke konkrétním kroužkům. Konečná podoba se bude konzultovat na pedagogické radě s vedoucími zájmových útvarů.“

Do jaké míry očekáváte, že se ŠVP naplní?

„Být musí, takže se tvoří. Doufám, že přinese to, že se vedoucí zájmových útvarů budou více zamýšlet nad svou činností a budou ji přizpůsobovat klíčovým kompetencím.“

Na co jste brali ohled při tvorbě ŠVP?

„Především na externí pracovníky, jak jsem již říkala. Někteří nemají žádné pedagogické vzdělání, do budoucna by ho měli mít. Chceme je zapojit do vzdělávání nějakou formou e-learningového kurzu. S některými jsme o tom již mluvili a mají o to zájem, u starších vedoucích si myslíme, že to bude problém, ale budeme se je snažit nějakým způsobem motivovat. Musíme to však nechat na bázi dobrovolnosti, nemůžeme to všem nařídit,

protože jsme na externích pracovnících více méně závislí. 2/3 zájmových kroužků vedou externisté, takže kdyby nám externí zaměstnanci vypadli, tak by značnou část kroužků neměl kdo vést. Interní pracovníci samozřejmě nejsou tak odborně zdatné, aby mohly vést všechno.“

Jak často si myslíte, že bude třeba ŠVP aktualizovat?

„V ŠVP se bude aktualizovat ta základní část, kdy v ní je vložen přehled zájmových kroužků na školní rok, plán činnosti na školní rok. Stanovené klíčové kompetence pro jednotlivé kroužky se budou po jednom zkušebním roce hodnotit – jejich úspěšnost, případně upravovat. A pak dále dle potřeby, v naší činnosti je třeba neustále hledat změny a obměny.“

S čím jste měli problém?

„Než vznikla metodika pro tvorbu, tak byl problém vytvořit si představu, jakým způsobem vytvořit a sepsat klíčové kompetence. Z různých seminářů jsem si přinesla různé informace, které se však mnohdy neshodovaly, takže z toho byl trochu zmatek. Inspiraci jsme hledali i na internetových stránkách jiných DDM, které tam již ŠVP mají zveřejněny. Dívali jsme se jakým způsobem to dělali. Dle mého názoru je s ŠVP zbytečně hodně papírování a ten základní obsah je téměř shodný s ročním plánem činností. Bude se obměňovat přehled zájmových kroužků a akcí na školní rok.“

Příloha č. 10 Strukturovaný rozhovor s ředitelem DDM Kolín

Úterý 7. dubna 2009, 14:00

DDM Kolín

Pražská 161

280 50 Kolín

pan ředitel – Luboš Votroubek (reditel@ddmkolin.cz, tel: 321 712 939, 321 714 939)

DDM nemá ŠVP na svých webových stránkách.

Školní rok 2008/2009: stav k 31.10.2008

počet interních pedagogických zaměstnanců – 6 pedagogů

externí zaměstnanci – 35 zaměstnanců (vedoucí zájmových kroužků)

počet členů zájmových kroužků – 450

počet zájmových kroužků – 40 (3 pracoviště v Kolíně, další v Pečkách a Veltrubech)

Rozhovor s panem ředitelem

Kdo se podílel na sestavování ŠVP?

„V podstatě jsem ho sestavoval já, systémem vnitřní komunikace jsem chtěl od svých zaměstnanců potřebné podklady. Vedoucím jednotlivých úseků a oddělení jsem dal požadavky, co od nich chci vědět a oni mi na základě toho dali informace a já jsem ho potom sestavil.“

Jak dlouho trvala tvorba?

„Pracoval jsem na něm asi 2 měsíce, včetně přípravy.“

Bylo pro vaše zařízení obtížné vytvořit ŠVP?

„Nevím jestli pro zařízení, ale pro mě určitě.“

Jak jste postupovali při tvorbě ŠVP?

„V DDM si s tím nikdo moc nevěděl rady. DDM vždy byly v systému školství až na konci a to i v oblasti legislativy, nikdo moc nevěděl kam je začlenit. Všichni si uvědomovali, že

jsou potřeba, ale nevěděli si s námi rady. Proto i při vzniku ŠVP nikdo moc nevěděl jak na to. Již dříve jsme měli psát plány činnosti, každý k tomu přistoupil jinak. Já jsem to pojal velmi stručně, opravdu jen fakta a tak jsem přistupoval i k tvorbě ŠVP. Vzal jsem si školský zákon, zaměřil jsem se na jednotlivé body, které má ŠVP obsahovat a velmi stručně jsem je naplnil. To považuji za ŠVP.“

Jaké metody jste použil?

„Školský zákon jasně stanoví, co má ŠVP obsahovat. Vzal jsem tedy bod po bodu a dle nich jsem tvořil. Velká část je stálá, jediné co se obměňuje je časový program, který se mění každý školní rok. Udělal jsem si základní část ŠVP a dále dvě přílohy. Jedna z příloh je právě ten časový program a druhá příloha je rozvoj zařízení na následující dva roky.“

Dělali jste nějaký průzkum mezi vedoucími kroužků?

„Poznatky od externistů jsou pro mě samozřejmě také důležité, ale s nimi probíhá diskuse celoročně na základě hospitací v kroužcích. Takže já se od nich dozvídám, co si myslí, že by pro kroužek bylo potřebné. Ať už je to otázka věkové skladby dětí nebo četnosti schůzek nebo jestli ten kroužek má vůbec smysl, když poklesne zájem. Já tedy od nich poznatky mám, tudíž jsem nepotřeboval při tvorbě ŠVP nic navíc vědět. Neustále s nimi je v kontaktu pracovník, který to má na starosti. Skladba kroužků je u nás celkem stálá, je lety prověřená. Samozřejmě se objevují nějaké požadavky od rodičů a na druhé straně občas chodí zájemci, kteří se nabízejí, že by u nás chtěli vést ten a ten kroužek. Takže řídíme se úplně obvykle poptávkou a nabídkou.“

Jak dlouho již máte ŠVP?

„Již třetím rokem ho máme.“

Seznámili jste externisty s ŠVP?

„Všichni dostali informaci, že tady vzniknul a je vyvěšený na přístupném místě, takže do něj všichni můžou nahlédnout. Všem jsem ho posílal přes email. Preferujeme komunikaci přes internet. Úplně jsme zrušili schůzky s vedoucími kroužků, které se dělaly v září a potom hodnocení roku v červnu, protože na tyto schůzky chodili vždy asi tak čtyři lidi. Komunikujeme tedy přes email a osobně s jednotlivými vedoucími komunikuje pracovnice, která má kroužky na starosti, její povinností je do kroužků chodit a řešit veškeré problémy.“

Do jaké míry myslíte, že se naplňuje ŠVP?

„Směrodatná a nosná je pro mě příloha, která jasně popisuje jednotlivé oblasti, to je pět oblastí, v kterých provozujeme zájmové vzdělávání (pravidelná, příležitostná, prázdninová zájmová činnost, spontánní aktivity a organizace soutěží a přehlídek). Myslím si, že pravidelná zájmová činnost se naplňuje asi na 90%. Příležitostná činnost asi na 80%, ale v průběhu roku si další akce oproti ŠVP ještě vymýšlíme. Spontánní aktivity provozujeme v Otevřeném klubu, naplněnost je tam poměrně velká. Jdeme tam cestou nenásilného vedení, připravujeme pro účastníky aktivity, kterých se mohou účastnit. Prázdninová činnost se naplňuje 100%.“

Jaká byla spolupráce s jednotlivými zaměstnanci při tvorbě?

„Každý interní pedagog má na starosti určitou oblast a to je jeho starost. Takže oni mi poskytli informace o kroužcích a já jsem to potom dával dohromady.“

Zapojil jste do tvorby všechny interní zaměstnance?

„V podstatě pouze vedoucí těch jednotlivých úseků. Například mám vedoucí pravidelných zájmových činností, která má pod sebou dva pedagogy, ty jsem do tvorby nevtahoval. Ale jestli je nějak zapojila vedoucí toho oddělení nevím.“

Pomohla vám při tvorbě Metodika pro tvorbu ŠVP?

„V té době, kdy jsem ŠVP sestavoval jsem jí ještě neměl. Teď bych se do ní chtěl podívat, jestli to podle ní nějak vylepším, ale zatím jsem se k tomu nedostal. Nepoužil jsem žádnou jinou publikaci, ani jsem nenahlížel do ŠVP jiných DDM. Náš ŠVP se opírá pouze o zákon a mé zkušenosti.“

Požadujete ŠVP za zásadní v činnosti vašeho zařízení?

„Náš ŠVP má být jakýmsi vodítkem. Je dělaný „tabulkově“, abych se do něho mohl podívat a jasně viděl, co potřebuji. Je dělený na měsíce. Určitě to je potřebný dokument, je v něm jasně dané, co ve školním roce chceme stihnout. Nějaká forma být musí a jestli se jí bude říkat ŠVP, tak s tím nemám problém. Když je daná nějaká forma zákonem je možné to i porovnávat mezi jednotlivými středisky.“

Na co jste bral ohled při tvorbě?

„Na dosavadní zkušenosti v oblasti, kterou tady provozujeme. Na poptávku rodičů a nabídku externích zaměstnanců, materiální zabezpečení (budovy, vybavení), na počet zaměstnanců a finanční možnosti.“

Podporuje vás město Kolín?

„Dnes už ano, chvíli trvalo navázat kontakt s místními politiky a přesvědčit je o důležitosti jejich podpory (především finanční). Dostáváme finanční dotace a s městem na půl provozujeme Otevřený klub.“

Jak často si myslíte, že je třeba ŠVP aktualizovat?

„Přílohu, která obsahuje časový plán musíme aktualizovat každým rokem. Ta základní část je od začátku stejná.“

S čím jste měli problém?

„Ani ne, opravdu jsem vycházel ze zkušeností.“

Přišlo vám něco zbytečné?

„Zákon to popisuje jasně a stručně, takže mi nic zbytečného nepřišlo.“

Příloha č. 11 Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Dominik v Kutné Hoře

Úterý 7. dubna 2009, 10:00

DDM Dominik
Kremnická 32
284 01 Kutná Hora

paní ředitelka – Jitka Křištofová (tel: 327 512 089)

DDM má ŠVP na svých webových stránkách.

Školní rok 2008/2009: stav k 31.10.2008

počet interních pedagogických zaměstnanců – 4 pedagogové

externí zaměstnanci – 22 zaměstnanců (vedoucí zájmových kroužků)

počet členů zájmových kroužků – 535

počet zájmových kroužků – 51

Rozhovor s paní ředitelkou

Kdo se podílel na sestavování ŠVP?

„Jen interní pedagogičtí zaměstnanci, velkou část jsem dělala sama, nechci je moc zatěžovat. Začali jsme na tom pracovat hned v roce 2005, ŠVP měl v té době 6 stránek, dnes má 40. Tři roky jsem na tom pracovala sama, loni z jara jsem rozdělila interním pedagogickým zaměstnancům práci, každý zpracoval část se svými kroužky, které má na starost.“

Jak dlouho trvala tvorba ŠVP?

„4 roky, teprve nyní si myslím, že je úplně hotový.“

Bylo pro vaše zařízení obtížné vytvořit ŠVP?

„Obtížné bylo si vůbec představit, co všechno je pod tím myšleno a druhou věcí bylo přesvědčit především starší spolupracovníky, kteří už něco pamatují, aby se do toho pustili. Mnozí byli skeptičtí, protože s podobnými programy mají špatnou zkušenost z minulosti.“

Jak jste postupovali při tvorbě?

„Nejvíce práce jsem na ŠVP udělala já, kroužky zpracovali jednotliví interní zaměstnanci, v případě potřeby jsme společně konzultovali.“

Jaké metody jste používali?

„Dělala jsem průzkumy na školách, kde mají jaké kroužky, abychom si nekonkurovali a jaké kroužky chybí, abychom zjistili v které oblasti je možné rozvíjet další činnost.“

Do jaké míry se ŠVP naplňuje?

„Myslím, že to poznáme až tak za 3, 4 roky. Dosud jsme neměli ŠVP kompletní, takže zatím nemohu říci.“

Zapojili jste do tvorby všechny zaměstnance DDM?

„Zapojila jsem všechny interní zaměstnance, ale jak jsem již řekla největší část jsem udělala sama.“

Pomohla vám Metodika pro tvorbu ŠVP?

„Pomohla, ale byla vydaná pozdě, v té době kdy vyšla jsem již měla velkou část ŠVP hotovou. Určitě pomohla interním zaměstnancům při sepisování jejich částí. Kromě této Metodiky jsem použila ještě knihu Klíčové kompetence a nahlížela jsem do ŠVP ostatních DDM, především DDM v Mladé Boleslavi.“

Považujete ŠVP za zásadní v činnosti vašeho DDM?

„Měl by být zásadní, ale jestli to tak bude se teprve ukáže.“

Jak často si myslíte, že je ŠVP vašeho zařízení třeba aktualizovat?

„Když se změní skladba účastníků, protože to máme nastavené například pro děti 11-13 let, příští rok to může být zase jinak. A samozřejmě při změně kroužků.“

Příloha č. 12 Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Na Výstavišti v Mladé Boleslavi

Úterý 17. března 2009, 15:00

DDM Na Výstavišti
Husova 201
293 01 Mladá Boleslav

paní ředitelka – Bc. Hana Suková Pelantová (tel: 326 323 281, 326 326 937)

DDM má ŠVP na svých webových stránkách.

Školní rok 2008/2009: stav k 31.10.2008

počet interních pedagogických zaměstnanců – 15 pedagogů

externí zaměstnanci – 40 zaměstnanců (vedoucí zájmových kroužků)

počet členů zájmových kroužků – 687

počet zájmových kroužků – 70 (5 pracovišť – 3 pracoviště v Mladé Boleslavi, Benátky nad Jizerou, Mnichovo Hradiště)

Rozhovor s paní ředitelkou

Kdo se podílel na sestavování ŠVP?

„Všichni interní pedagogičtí pracovníci, obdrželi ode mě Metodický pokyn, který vydalo NIDM. Každé pracoviště zpracovávalo plán a já spolu se zástupkyní jsme dávaly dohromady plán pro celé DDM. Všichni si sedli a vytvářeli plán společně. Na začátku školního roku pracovali s externisty a seznámili je s konkrétními cíli a kompetencemi jednotlivých kroužků. Věřím, že obsah činnosti kolegyně konzultovaly s externisty předem. Takže si myslím, že se na tvorbě podíleli víceméně všichni nějakou měrou. „

Jak dlouho trvala tvorba ŠVP?

„Zhruba půl roku. Každý rok se ŠVP upravuje dle aktuálních kroužků a vytváří se plán práce (příležitostné činnosti, vzdělávací pobytové tábory, práce s talenty, osvětová a informační činnost). Jednou do měsíce se scházíme ze všech pracovišť a děláme porady. Jsme celkem velké DDM a je potřeba, abychom se sešli a řekli si, co kdo bude v příštím

měsíci dělat. Ujasnili si velké akce, na kterých je třeba pomoc ostatních pracovníků a akce, které zvládne dané pracoviště samo, dále na poradách řešíme propagaci a další organizační věci. S plánem práce tedy pracujeme celoročně.“

„Je smutné, že DDM jsou stále finančně hodnocené dle počtu kroužků a počtu účastníků v kroužcích. My oproti některým jiným DDM nemáme hodně dětí v kroužcích, ale pořádáme spoustu příležitostných akcí, na to však již nikdo nebere ohled. „

Z čeho vaši bohatou rozsáhlou činnost financujete?

„Osm let jsem tady dělala zástupkyni, tohle všechno vzniklo za éry minulé paní ředitelky. V době, kdy se říkalo, že domy dětí se budou rušit, tak si řekla, že bude dobrý, když budeme velkou organizací, aby nás nezrušili. V Mnichově Hradišti se o otevření pobočky zasloužila ona, Benátky nad Jizerou nás kontaktovali sami, zda bychom si tam nechtěli otevřít pobočku. V Mladé Boleslavi byly dva domy dětí – městský a okresní, pak došlo ke sloučení. Píšeme různé projekty a žádosti o granty na Krajský úřad a různá ministerstva. Velkou podporu máme od města Mladá Boleslav. Další věc je ta, že jsme přestali dělat akce, které by pro nás byly prodělečné. Sháníme peníze od sponzorů a z rozumně vysokého vstupu.“

Bylo pro vaše zařízení obtížné vytvořit ŠVP?

„Sepsat ho problém nebyl, metodika vyšla, nakonec jsme se s tím nějak poprali. Na papír se to dá vždy nějak upravit, dát a napsat. Ale problém byl s pracovníky, kteří jsou ve školství už mnoho let. Měli pocit, že to už tady všechno bylo a že takovéhle programy už psali kdysi a nic nepřinesly. Bránili se, proč to mají psát znovu. Celkově jsme to vnímali tak, že se ŠVP musí napsat a jestli to bude mít nějaký smysl, jestli to pomůže naší práci se teprve ukáže (o tom jsme hodně diskutovali). Při samotné tvorbě se člověk donutí a popřemýšlí o tom, ale dneska už je to zaběhlé a když sem přijdou noví lidé, tak si myslím, že ti to ani nebudou číst.“

Myslíte si, že ŠVP má pro vás nějaký přínos, že zpracování mělo smysl?

„V praxi konkrétně fakt ne, funguje to tak jak to fungovalo. Když my jsme ŠVP tvořili, tak se člověk nad svou prací zamyslel a cosi si uvědomil, tak jedině v tom vidím přínos.“

Mají všichni externí pracovníci pedagogické vzdělání?

„9 lidí nám teď na podzim absolvovalo doškolovací kurz. Teď nám přišla nabídka na e-learningový kurz, tam se také někteří chtějí přihlásit. Všichni samozřejmě nemají, to není

v našich silách a ani je k tomu nechci nutit. Když přijde nějaká nabídka dalšího vzdělávání, tak je s tím seznámím, ale nutit je opravdu nechci, protože ti lidé by mi potom také mohli odejít a kdo by mi tady pracoval.“

Jak jste postupovali při tvorbě?

„Vzhledem k tomu, že jsme každoročně nějakým způsobem plán práce dělali, tak jsme postupovali stejně. Na začátku všichni dostali metodický pokyn, aby zjistili o čem to je, k čemu to je, k čemu to slouží. Na poradě jsme se bavili o tom, co by ŠVP měl obsahovat. Vedoucí každého pracoviště dostal za úkol zpracovat část programu pro své pracoviště. Jednotlivé části jsme potom dostali sem a dávali jsme je dohromady. Na červnové pedagogické radě jsme potom ŠVP konzultovali se všemi pracovníky dohromady.“

Příloha č. 13 Strukturovaný rozhovor s ředitelkou DDM Nymburk

Úterý 17. března 2009, 10:00

DDM Nymburk
2. května 968
288 02 Nymburk

paní ředitelka – Sylva Polnická (tel: 325 514 671, 603 980 066)

DDM má ŠVP na svých webových stránkách.

Školní rok 2008/2009: stav k 31.10.2008

počet interních pedagogických zaměstnanců – 3,5

externí zaměstnanci – 36 zaměstnanců (vedoucí zájmových kroužků)

počet členů zájmových kroužků – 876

počet zájmových kroužků – 79 (pracoviště v Nymburce, Lysé nad Labem a Milovicích)

Rozhovor s paní ředitelkou

Kdo se podílel na sestavování ŠVP?

„Všichni interní pedagogičtí pracovníci.“

Jak dlouho trvala jeho tvorba?

„V hlavách se nám to rodilo od podzimu 2007, s tím že jsme to na papír začali dávat na jaře 2008. Od září 2008, tedy od letošního roku jsme ho uvedli do provozu. Vyhláška říká, že od 1.9.2008 máme jet podle ŠVP.“

Jak jste postupovali při tvorbě?

„To co děláme, jsme z praxe převtělili do ŠVP. Není to o tom, že by se vytvořil nějaký ŠVP a dle něho by se najednou začalo provádět zájmové vzdělávání. To by nešlo. Dříve jsme si dělali roční plány, ŠVP je podrobnější, jsou v něm metody, obsah a cíle nad nimiž jsme do té doby jako by nepřemýšleli, nebo neměli jsme je před očima na papíře. Určitá obdoba takovýchto plánů tady byla i před rokem 1989, museli jsme vypisovat formy, metody, obsah, cíle atd., po revoluci to padlo a teď se to znovu objevuje ve ŠVP. Navrch

k tomu nyní ještě přibily klíčové kompetence, ale nikdo přesně neví, co si má pod tím představit.“

„Dříve si jen každý vedoucí psal roční plán své práce, co chce v kroužku dělat. Tedy obsah činnosti, nyní k tomu přibily ještě ty ostatní body. Každý vedoucí si do svého deníku vložil tu část ŠVP, která se jeho kroužku týká.“

„Obsahy nám doložili všichni vedoucí kroužků. Metody a cíle jsou celkem jasné z toho, že jde o zájmové vzdělávání, tam nejde mnoho vymýšlet. Klíčové kompetence jsme vybírali tak, aby tam bylo něco pro předškoláky, něco pro školáky a něco málo pro středoškoláky (těch tady máme minimum).“

„Teď je to ucelenější. Než vešel v platnost nový Školský zákon tak jsme byli volnočasová aktivita a teď jsme zájmové vzdělávání. To že jsme se stali zájmovým vzděláváním podstatně mění spoustu věcí (např. musíme mít Školskou matriku). Uvažuje se o tom, že budeme dávat jakási vysvědčení (výstupní hodnocení).“

Bylo pro vaše zařízení obtížné vytvořit ŠVP?

„Nebylo, protože jsme měli z čeho brát. Tam byl nejpodstatnější čas všechno skloubit, dát dohromady, napsat a nějak to zpřehlednit. Tvorba pro nás byla časově náročná. Formu jsme diskutovali s ostatními ředitelkami DDM. Některé DDM mají u každého kroužku všechny kompetence, metody, atd. My jsme to udělali tak, že jsme kroužky rozdělily na obory, pro každý obor jsme vytvořili společné cíle, metody a kompetence. Pro každý kroužek potom zvlášť obsah.“ Externisti dodali obsahy, zbytek tvořili interní pedagogičtí pracovníci. Po externistech bych nemohla chtít, aby každý vytvořil všechny body. Ale teď když to dostali vytvořené do deníků, tak si uvědomují, že to tak vlastně je. Snažili jsme se napsat ŠVP přehledně, srozumitelně a stručně. Jsem zvědavá, co tomu příští týden řekne pan inspektor, který přijde speciálně na ŠVP. “

Budete se snažit vzdělávat pracovníky, kteří nemají pedagogické vzdělání?

„Oni mají za povinnost udělat si pedagogické minimum. Už ho měli mít, ale nyní to posunuli až na rok 2012. My nepedagogických pracovníků máme málo, protože většinu kroužků vedou učitelé základních škol. Bez pedagogického vzdělání máme asi jen 5 vedoucích.“

Jak jste postupovali při tvorbě ŠVP?

„Na výjezdni poradě jsme ŠVP s externisty probírali a ujasňovali si jeho náplň. Sebrali jsme si obsahy činností od vedoucích kroužků. Dále jsme použili Metodiku pro tvorbu ŠVP a pár učebnic pedagogiky. Rozdělili jsme si práci, každý dostal za úkol vytvořit některou část, ale zjistili jsme, že to takhle nejde. Části jsou navzájem provázané a je potřeba vytvářet je společně. Společná práce byla rychlejší a snazší. Takže jsme si všichni interní pracovníci sedli a diskutovali, měnili až vylezla aktuální podoba ŠVP.“

Co vám ŠVP přinesl?

„Ze začátku jsme si mysleli, že ŠVP je k ničemu, ale postupem času, při společném tvoření jsme si uvědomili, že pro nás má význam. Donutilo nás to, sednout si všichni dohromady a přemýšlet o tom co děláme, jak děláme a jaké to má dopady. Myslím si, že i externisté si více uvědomili dosah své práce, pedagogické působení na děti, které na první pohled není tak patrné.“

Pracovalo se vám dobře s Metodikou pro tvorbu ŠVP?

„Pracovalo se nám s ní dobře, myslím, že bez ní by to bylo mnohem těžší. Byla jsem na různých školení, kde se rozebíral ŠVP, ale všude se debatovalo pouze o ŠVP pro školy. Chtěli jsme se všichni interní pracovníci přihlásit na školení k tvorbě ŠVP pro SVČ do Brna, ale do dneška se nám bohužel nikdo neozval. Na seminářích pro ředitele se probíraly otázky ohledně ŠVP, ale všechno jen velmi povrchně a teoreticky, takže jsme si jen těžko dokázali představit, co konkrétně má obsahovat. Především jsme nevěděli, co si představit pod klíčovými kompetencemi.“

Jak často budete ŠVP aktualizovat?

„Každý rok, dle aktuální nabídky kroužků. Případně se bude upravovat dle nápadu, návrhu vedoucích na obohacení činnosti. U nepravidelných akcí budeme samozřejmě aktualizovat každý rok.“

„2/3 dětí máme v Lysé a v Milovicích, kroužky jsou pro ZŠ, MŠ sem docházejí na PC a keramiku (Sadská, Třebestovice, ZŠ 1.st. Krchleby, Pejsek a kočička, Čtyřlístek) – kolem 100 předškoláků, klub Kamarád – seznámení se s kolektivem, 3leté děti“

Příloha č. 14 SWOT analýza v DDM Symfonie v Poděbradech

Na společné schůzce 11.9.2008 byly vedoucím kroužků rozdány anonymní dotazníky, které obsahovaly těchto 8 bodů:

Současné silné stránky mého kroužku

Současné slabé stránky mého kroužku

Příležitosti do budoucna

Hrozby budoucna

Současné silné stránky DDM

Současné slabé stránky DDM

Příležitosti do budoucna

Hrozby budoucna

Ze 40 se nám vrátilo zpět 20 dotazníků, avšak všichni vedoucí se nevyjádřili ke všem bodům. Dále uvádíme reakce vedoucích na jednotlivé body.

Současné silné stránky mého kroužku

vedoucí se nevyjádřil 1., 8., 12., 17.

2. „Můžu uplatnit zkušenosti z jiných působišť. Přes krátkou dobu trvání byly některé děti nadšené.“
3. „Máme hodně dětí, dovedeme je zaujmout a přivést ke střelbě jako sportu.“
4. „Jeden kroužek začíná, druhý si vyžádaly maminky, které mají zájem tvořit se svými dětmi a ne je pouze odložit.“
5. „Bohatá náplň kroužku.“
6. „Připravuje děti do života, vede je k samostatnosti.“
7. „Poznání chráněných území v okolí školy, práce s mikroskopem, besedy s představiteli obce, lesníkem i jinými pracovníky.“
9. „Vlastní zájem každého účastníka kroužku.“
10. „Dobré vybavení, možnost relativně levně zvýšit vybavenost, dostatek dětí.“
11. „Rozvíjení smyslů, relaxace, zlepšení dýchání.“
13. „Kvalitní zázemí, dobré pomůcky a hodně dětí.“
14. „Zájem dětí o mikroskopování, zájem o své okolí, dostatek pomůcek.“
15. „Velký zájem dětí o kroužek.“
16. „Není to až tak současné, ale ti co přežijí začátek se pak stále vrací i ve starším věku.“

18. „Hlásí se hodně dětí.“
19. „Dostatek dětí, které kroužek baví.“
20. „Zájem dětí i rodičů, prezentace na veřejnosti (výstavní plochy, akce), účast a umístění na soutěžích.“

Současné slabé stránky mého kroužku

vedoucí se nevyjádřil 1., 8., 12., 17., 19.

2. „Nepravidelná účast některých dětí.“
3. „Zastaralý materiál, hektické vybavení, výstroj a výzbroj.“
4. „V loňském roce moc malé (1 roční) děti, kroužek vhodný od 2 let.“
5. „Přechod na nové pracoviště.“
6. „Málo místa.“
7. „Děti jsou z různých tříd – rozdílné věkové skupiny, z různých obcí (problém odjezdu autobusů)
9. „Technické vybavení.“
10. „Nedostatek talentů, kteří by mohli kroužek prezentovat např. na soutěžích
11. „Potřeba více rytmických nástrojů.“
13. „Odchod dětí po prvním pololetí.“
14. „Potřebuji více odborné literatury, více atlasů.“
15. „ Krátká doba, místo pracoviště.“
16. „Málo malých dětí (1 – 2 třída).“
18. „Velký věkový rozdíl mezi dětmi.“
20. „Dejte dotazníky rodičům.“

Příležitosti do budoucna

vedoucí se nevyjádřil 8., 13., 19., 20.

1. „Naučit starší spoluobčany základy na PC, dětem přiblížit práci na PC, hrát hry + výukové programy.“
2. „Zvýšit účast, rozšířit kroužek o nové techniky (pracnější, ale atraktivnější).“
3. „Rozšířit kapacitu kroužku, provést zkvalitnění přípravy na sportovní vyžití dětí.“
4. „Zúčastnit se atletických závodů, výstava společných výtvarných prací maminek a dětí.“
5. „Děti, které projdou kroužkem vědí, že jsou součástí, ne pánem.“
6. „Rozvíjení vztahu ke zdravé výživě.“
7. „Je-li možno se spojit s jiným kroužkem, 1x ročně uspořádat společnou akci – zaplatit dětem autobus.“

9. „Zaznamenávat aktuální dění v DDM.“
10. „Vydržet a pokračovat alespoň v současné úrovni.“
11. „Rozdělení do více skupin s menším počtem dětí.“
12. „Zlepšení zdravotního stavu dětí, příjemné relaxování v dobrém prostředí.“
14. „Pokud chceme poznávat vzdálenější místa potřebujeme zaplatit autobus alespoň 1x za rok (nebo aby DDM Symfonie připlatila).“
15. „Díky zájmu možnost koupení nových pomůcek.“
16. „Materiální vybavení kroužku, které by přilákalo další zájemce.“
17. „Vystupování dětí na veřejnosti.“
18. „Vyzkoušet nové barvy a materiály – zúčastnit se kurzu k rozšíření informací.“

Hrozby budoucna

vedoucí se nevyjádřil 1., 8., 12., 17., 19.

2. „Silná konkurence – děti půjdou do jiných kroužků.“
3. „Při nedostatku a kvalitě vybavení zánik kroužku.“
4. „Úrazy, nezáměr o společné tvoření.“
5. „Žádné si nejsem vědoma.“
6. „Děti budou méně zručnější. Hygiena (potravin, jídel).“
7. „Po mém odchodu kroužek zanikne.“
9. „Aby děti zvládly náročnost kroužku.“
10. „Snižující se zájem o daný obor u dětí, ubývající síly vedoucího, úplné vyhoření.“
11. „Ztráta muzikálního cítění dětí, více konkurenčních kroužků.“
13. „Odchod dětí od sportování.“
14. „Nevím o žádných.“
15. „Zánik kroužku kvůli krátké době.“
16. „Počítače, děti se neumí samy bavit.“
18. „Pokles zájmu dětí, malá kapacita pece.“
20. „Méně času a energie.“

Současné silné stránky DDM

vedoucí se nevyjádřil 7., 16.

1. „Slušná vybavenost, pěkné a funkční zázemí pro děti i dospělé, možnost vzdělávání se.“
2. „Dobrá pověst u veřejnosti, vysoká návštěvnost, pestrá nabídka kroužků, příjemný kolektiv.“

3. „Připravuje širokou nabídku činností pro děti.“
4. „Výborný, vstřícný kolektiv, vybavenost pomůckami, akce pro veřejnost, silná paní ředitelka.“
5. „Silný a vstřícný kolektiv.“
6. „Výborný přístup vedení k lidem.“
8. „Pěkná budova, hodně kroužků, vstřícný personál.“
9. „Vedení DDM.“
10. „Dobrý vztah mezi vedením DDM a externisty.“
11. „Vedení – jeho přístup.“
12. „Dobrý kolektiv vedení.“
13. „Vedení DDM.“
14. „Zájem dětí o kroužky a zájem rodičů, vedení DDM má zájem o práci všech dětí i pracovníků.“
15. „Velký zájem o jeho kroužky.“
17. „Z nabídky kroužků si může vybrat opravdu každý.“
18. „Velký zájem dětí i dospělých o zájmové činnosti – pěkné prostředí, příjemní zaměstnanci.“
19. „Dobrý kolektiv, dobrá spolupráce s vedoucími kroužků.“
20. „Perfektní kredit na veřejnosti, zájem dětí i rodičů.“

Současné slabé stránky DDM

vedoucí se nevyjádřil 6., 7., 11., 12., 13., 16., 17.,

1. „Málo učeben.“
2. „Průměrná grafika propagačních materiálů.“
3. „Malá prezentace činnosti mezi širokou veřejností.“
4. „Málo styku s vedoucími kroužků, chtěly bychom více těch příjemných setkání.“
5. „Malý prostor.“
8. „Příchod k DDM pro děti – chodníky, malá zelená plocha.“
9. „Nevidím.“
10. „Žádné mě nenapadají.“
14. „Nejsou.“
15. „Žádné jsem nenašel.“
18. „Chybí parkoviště.“
19. „O žádných nevím.“

20. „Nevím o nich, snad lepší vybavení nábytkem ve výtvarné pracovně (náklopné stoly, nastavitelné židle).“

Příležitosti do budoucna

vedoucí se nevyjádřil 1., 6., 7., 8., 11., 16., 17.

2. „Rozšiřovat nabídku kroužků o moderní „novinky“. Získat více prostorů pro další aktivity. Zlepšit grafiku.“
3. „Zkvalitnit vybavení kroužků a zabezpečit zájem nových dětí.“
4. „Po dokončení vysokoškolského vzdělání paní ředitelky více společných akcí.“
5. „Další rozvíjení.“
9. „Další růst kvality práce kroužků.“
10. „Udržet současný stav.“
12. „Dobrý kolektiv vedení.“
13. „Vedení DDM.“
14. „Zájem dětí o kroužky a zájem rodičů, vedení má zájem o práci všech dětí i pracovníků.“
15. „Další rozšíření kroužků.“
18. „Nabídka ještě nevyzkoušených aktivit.“
19. „Akce ke dni dětí.“
20. „Stále lépe a radostněji.“

Hrozby budoucna

vedoucí se nevyjádřil 1., 7., 8., 11., 12., 13., 14., 16., 17., 19., 20.

2. „Úbytek dětí, vznik silnější konkurence.“
3. „Nedostatek financí.“
4. „Opravy a údržba budovy, více administrativy.“
5. „Žádné si nejsem vědoma.“
6. „Konkurence kroužků na školách, umělecké školy, sportovních oddílů.“
9. „Finance na provoz, růst kvality kroužků.“
10. „Že bude hůř, třeba jiná ředitelka.“
15. „Žádné jsem nenašel.“
18. „Nezájem veřejnosti.“

Příloha č. 15 Dotazník pro vedoucí kroužků

DOTAZNÍK

Vážení vedoucí kroužků,

chci Vás moc poprosit, zda byste mi mohli věnovat chvíli a vyplnili následující dotazník.

Poslouží jednak jako podklad pro vypracování mé bakalářské práce a také pomůže při tvorbě Školního vzdělávacího programu DDM Symfonie v Poděbradech.

Vybrané možnosti zakroužkujte nebo své odpovědi vepište na linky k otázkám.

Předem děkuji za Váš čas.

Radka Radovnická

(studentka 3. ročníku Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci, obor Pedagogika volného času)

1) Jaký kroužek vedete? Uveďte jeho název:

.....

2) Pro koho je kroužek určen? (věková skupina, dívky/chlapci/dospělí, atd.)

.....

3) S jak velkou skupinou účastníků pracujete?

Je tento počet účastníků ideální pro fungování kroužku?

Počet účastníků:

.....

Ano / **Ne** (jestliže ne, uveďte ideální počet účastníků)

.....

4) Co chcete účastníky kroužku naučit?

(jaký je výchovný cíl Vašeho působení na účastníky kroužku)

Pro příklad uvádím možné cíle u výtvarného kroužku:

- *Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru.*
- *Dát možnost k rozvoji citu pro materiál.*
- *Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie.*
- *Podpořit kladný vztah k výtvarnému umění.*

.....

.....

.....

.....

5) Jakým konkrétním činností se v kroužku věnujete? (uved'te alespoň 3 až 4 činnosti)

Příklad u výtvarného kroužku: malba, kresba, návštěva výstavy, ...)

.....

.....

.....

.....

6) Co účastník zvládne po ročním působení v kroužku?

(jaké jsou očekávané výstupy účastníka)

Pro příklad uvádím možné výstupy u tanečního kroužku:

- *Účastník kroužku je schopen samostatného tanečního vyjádření na danou hudbu.*
- *Chápe tanec jako prostředek komunikace mezi lidmi i vyjádření svých pocitů.*
- *Orientuje se v základních technikách a prvcích.*
- *Zvýšené taneční a pohybové dovednosti členů.*
- *Vyšší koordinace končetin a center pohybu.*

.....

.....

.....

.....

7) Uved'te do jaké míry používáte jednotlivé metody práce:

(1 -velmi často, 2 -často, 3 -občas, 4 -málo, 5 -vůbec)

Vysvětlování	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Samostatná práce	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Týmová práce	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Názorné ukázky	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Nápodoba	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Improvizace	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Soutěž	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Hra	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Výlet	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Řešení problémů	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Rozhovor	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Experiment	1	–	2	–	3	–	4	–	5
Projekt	1	–	2	–	3	–	4	–	5

Jiné: 1 – 2 – 3 – 4 – 5

..... 1 – 2 – 3 – 4 – 5